

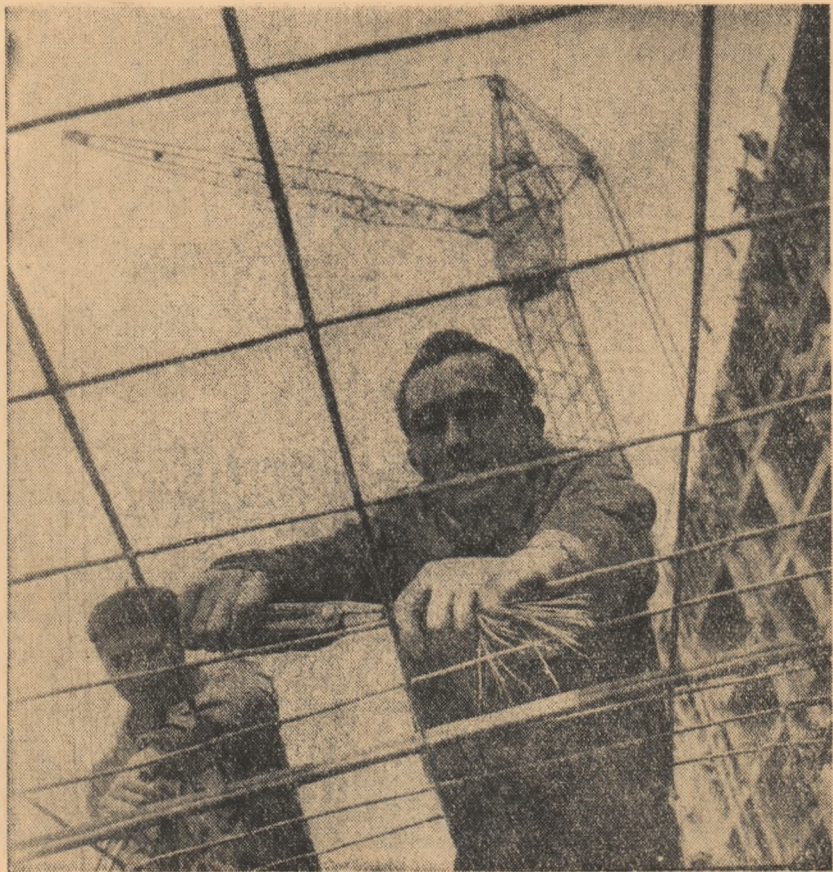
Scînteia tineretului

Organ Central al Uniunii Tineretului Muncitor

Anul XX, Seria II, nr. 4656

6 PAGINI — 30 BANI

Vineri 8 mai 1964

Tinerii fierari-betonisti din echipa lui Turcu Gheorghe sint trunasi pe santierul III Pajurel. La blocul la care lucreaza acum, au depasit planul fizic cu un etaj. In fotografie: unul dintre tinerii fierari-betonisti care-si menlin luna de luna titlul de evidentiati in intrecerea socialista — Ralea Mirea, muncitor cu inalta calificare. Foto: O. PLECAN

Citiți
pag. a III-a
LITERATURĂ ȘI ARTA
pag. a IV-a
ȚIȚA LA TREISPREZECE
ANI
fragment din romanul
„Satul hoților de cai”,
de Fănuș Neagu

Cronica actualității

Esplanada
de la Galați

Peisajul în continuă transformare al orașului Galați s-a îmbogățit cu o nouă realizare importantă. Recent, aici a fost pusă la dispoziția publicului, devenind un loc preferat de recreere al oamenilor muncii, scara monumentală esplanada de la Dunăre.

La realizarea ei și-au dat concursul alături de constructori și artiștii plastici. Lucrarea din piatră de marmură albă, după o concepție arhitecturală modernă, scara aduce ansamblului de blocuri și străzilor largi construite în ultimii ani, o notă nouă de eleganță. Partea dinspre oras, care încheie Bulvardul Republicii, ocupă o lățime de peste 60 metri. De aici priviștea sînt citate de labirintul treptelor care conduc la ulișta la care se poate vedea întreaga panoramă a orașului.

A doua lădă, arhitecturală spre Dunăre, se întinde în atmosfera specifică portului. Artiștii plastici au zugrăvit fundalul bulvardului, amenajând sub acoperșorul monumental, cu motive mozaice, într-un sugestiv mozaic, din lăzile și piatră șleuită. În fața lui, se întinde plaiul consacrat grădini-restaurant.

I. MECA

Extinderea unei inițiative

Vă amintiți? În reportajul „Eroi sînt printre noi” (scopul în numărul 4610 al ziarului nostru) care povestea despre o seamă deosebită de educativă, organizată de comitetul U.T.M. de la Uzina Tractorilor Brașov, se vorbea despre extinderea inițiativei educative, a mijloacelor în care ea a fost realizată și în alara Brașovului.

Teri, în cadrul instruirii operatorilor comitetelor raionale și orășenești U.T.M., Comitetul regional U.T.M. Brașov a programat, printre altele activități educative, și participarea la seara pe tema de educație „Eroi sînt printre noi”. Activiștii U.T.M. ai regiunii Brașov, tinerii de la Tractorul le-au demonstrat practic de la ce au pornit, cum au realizat și cum s-a deslășurat această seară. Într-o expunere documentată, inginerul Simion Spănușanu, a prezentat melodiile consiliului, ideea de la care s-a pornit, scopul, amănuntele organizatorice, totul în care au participat tinerii, cum s-a deslășurat ea. A fost o activitate plină de învătăminte pentru fiecare dintre activiști.

FI. POPA

VASILE BARAC
correspondentul „Scînteia tineretului” pentru regiunea Oltenia
(Continuare în pag. a V-a)

OBIECTIV PRINCIPAL AL ÎNTRECERII SOCIALISTE

Valorificarea superioară a masei lemnoase

Sectorul de exploatare forestieră Coșna are o pondere de peste 30 la sută în producția globală a întreprinderii forestiere Vatra Dornei. Activitatea desfășurată în acest sector pentru valorificarea superioară a masei lemnoase influențează în cea mai mare parte rezultatele care se obțin pe ansamblul întreprinderii. Acest lucru rezultă și din sarcinile ce revin pe acest sectorul nostru. Ele prevăd realizarea unei producții globale și marfă mult sporită față de anul trecut, a unor indici de utilizare a masei lemnoase de 94,5 la sută la rașinoase și 46,05 la sută la faș.

care avem de exploatat lemnul să fie întocmită încă din trimestrul III al anului trecut. Aceasta a permis ca în majoritatea proceselor de exploatare, în sectorul nostru — datorită folosirii la întreaga capacitate a utilajelor cu care sîntem dotați — peste 75 la sută din operațiunile de doborîț și fasonat se execută mecanic. Faptul că sîntem dotați cu automezorci cu troluri face posibilă — pe lîngă reducerea eforturilor fizice ale muncitorilor — și economisirea unei însemnate cantități de masă lemnoasă, care înainte era folosită la construirea ramelor de încălzire.

Valorificarea superioară a masei lemnoase este strîns legată și de extinderea mecanizării proceselor de exploatare. În sectorul nostru — datorită folosirii la întreaga capacitate a utilajelor cu care sîntem dotați — peste 75 la sută din operațiunile de doborîț și fasonat se execută mecanic. Faptul că sîntem dotați cu automezorci cu troluri face posibilă — pe lîngă reducerea eforturilor fizice ale muncitorilor — și economisirea unei însemnate cantități de masă lemnoasă, care înainte era folosită la construirea ramelor de încălzire.

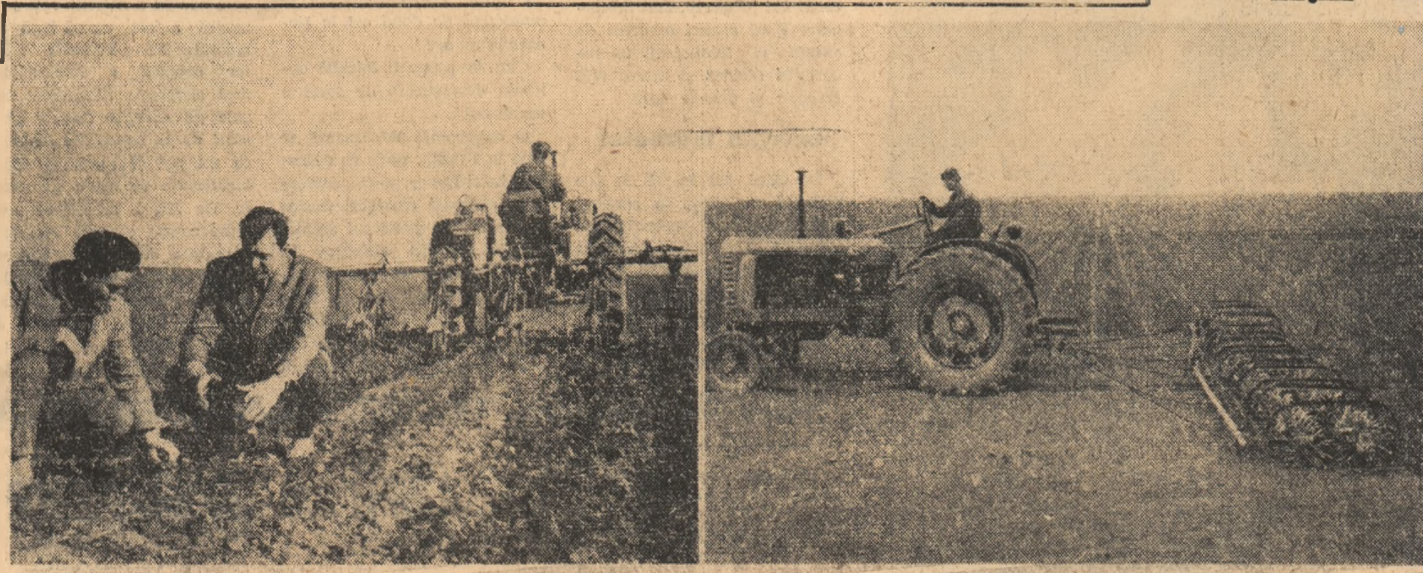
1,80 m.c. planificat, să depășească indicii de utilizare a masei lemnoase planificată cu 0,5 la sută la rașinoase și 3,5 la sută la faș. Bilanțul trimestriului I din acest an arată că aceste angajamente se realizează cu succes. Atît global cit și pe sortimente planul de producție a fost realizat ritmic. Pe baza creșterii productivității muncii și a sporirii iniciilor de utilizare a masei lemnoase (la rașinoase s-a realizat 95,65 la sută iar la faș 59,73 la sută) s-au produs peste plan 1.551 m.c. lemn de gater, 124 m.c. bușteni claviatură, 378 m.c. lemn celuloză, 67 m.c. lemn pentru talaj etc.

organizația U.T.M. a pus în centrul preocupărilor ei întreținerea tuturor tinerilor la întrecerea socialistă pe bază de angajamente concrete, mobilizatoare. Cîteva exemple vor fi edificatoare. De la brigada complexă cu acord global, condusă de Vasile Carpen — secretarul comitetului organizației de bază U.T.M. a pornit o prețioasă inițiativă: „Să obținem zilnic o productivitate fizică de 2,50 m.c. om-zi”. La început unele brigăzi au considerat ca nerealizabilă o asemenea productivitate zilnică. Rezultatele obținute de tovarășii Carpen și ceilalți tineri au demonstrat contrariul. Lucrînd pentru atingerea

scîl sectorului de exploatare forestieră. Coșna al I.F. Vatra Dornei
(Continuare în pag. a V-a)

Lucrări de campanie

Harnicil mecanizatori de la G.A.S. Vitănești, raionul Alexandria, acordă o mare atenție lucrărilor de întreținere a culturilor. Pe o suprafață de 300 hectare cultivată cu floarea-soarelui, tractoriștii au început prășitul mecanic. Inginerul Paul Șanău, directorul gospodăriei, dă îndicții brigadierului Anghelescu Dumitru de țelul cum trebuie executată această lucrare (foto stînga). Forumbul, de curînd înmîșinat pe o suprafață de 750 hectare, a început să răsăre în urma ultimelor ploii. În această perioadă, mecanizatorii au început imediat lucrări de întreținere cu sapele rotative — creînd astfel condiții optime de dezvoltare plantelor (foto dreapta).

Cresc cadre de mecanizatori

Pentru buna exploatare, întreținere și reparare a parcului sport de tractoare și mașini agricole, cu care sînt înzestrate S.M.T. din regiunea Dobrogea, au fost calificați și școlariți pînă acum peste 5.000 de mecanizatori. În vederea pregătirii în continuare a cadrelor de mecanizatori, au fost luate măsuri pentru organizarea plan regional a unor noi școli profesionale de mecanici agricoli,

cursuri de perfecționare tehnică pentru mecanizatori, instrucție și schimburi de experiență. În prezent, pe lîngă S.M.T. din regiune funcționează 11 școli profesionale cu durată de 3 ani, frecventate de peste 1.900 de elevi, dintre care mai mult de jumătate termină cursurile în acest an.

(Agerpres)

TELEGRAMĂ

Comitetului Central al Partidului Muncitoresc Român
Consiliului de Stat al Republicii Populare Romine
Consiliului de Miniștri al Republicii Populare Romine

Scumpi tovarăși!
Permiteți-mi să vă exprim dv. și în persoana dv. întregului popor frate romin calde mulțumiri pentru felicitările cordiale și bunele urări, precum și pentru decorarea mea cu ordinul „Steaua Republicii Populare Romine” clasa I cu prilejul împlinirii a 70 de ani. Apreciez expresivitatea dv. privind activitatea mea de partid și de stat și înalta distincție conferită de către Consiliul de Stat al Republicii Populare Romine le atribuirii meritelor Partidului Comunist

al Uniunii Sovietice, Guvernului Sovietic, întregului nostru popor în lupta pentru construirea comunismului. Vă doresc dv. și întregului popor romin fericire și noi succese în construirea socialismului, în întărirea prieteniei și colaborării țării noastre socialiste în lupta pentru pacea generală. Trăiască prietenia veșnică și de neînfrîngabilă între poporul sovietic și poporul romin!

N. HRUSCIOV

Moscova, Kremlin, 6 mai 1964

Studentie, studentie...

Frunți în plină soare, în frunzișul brăzdat, lunii tinere și grave, un amiteatru înalt de lunți și de soare... E luna horilor de liliac și a proiectelor de sîrșit de an; luna zilor mari, de după echinocliu, și a examenelor.

singur — al studentului, contemporan nostru, tovarășul nostru de muncă, de idei, de vise...

lui de al. În egală măsură, un om multilateral, un intelectual în accepția majoră a cuvîntului, nu înseamnă oare, astăzi, a fi demn de epoca la, febrilă, complexă, înnoitoare?

„Noi sintem mai duril”

Anul III A — secția tehnologică construcției de mașini — Politehnică; grupa a II-a — cea mai bună. Toți vin din producție. Și acest: „Nu sintem mai duril” — pe care-l spun a-deose... Nu în sensul densificării, ci în sensul unei mai mature răspunderi în fața examenelor vieții, în fața examenelor pe care le dau chiar vietele noastre, visele de a căror împlinire, sintem, de asemenea, răspunzători.

Studentii acestia, cu timplele innoitate de primele lire argintii, nu ale hărtiei, ci ale materializării timpurii, au la bază școlile profesionale, școlile medii serale, școlile de mașinști și încă o școală: producția. Constantin Mihăilescu vine de la „Independența”-Sibiu; Ion Lunșu, secretarul U.T.M. pe an, a fost strungar la Reșița; Gheorghe Panta a lucrat la Uzinele Textile Arad.

FLORENȚA ALBU
(Continuare în pag. a V-a)

Întrecere cu timpul

Să pornim, cu echipa de filmare a cineclubului studentesc timisorean, la alcătuirea unui scurt metraj „Din viața studenților”. Treceam în revistă amiteatrele, bibliotecile, laboratoarele, săliile de proiecte, complexul de cămine al Universității, bazele nautice de pe malul Begăi și serile la Casa de cultură a studenților; iată, secvențe, aspecte diverse, profilituri, profiluri alcătuid unul

Un prim popas la anul IV Facultatea de mecanică — Politehnică. Faceți cunoștință: Ivan Orgovici, student ca nota 10 la toate examenele și un bun canotor; Nicolae Stanciu, șeful subredacției timisorene pentru „Viața studentescă”, reporter pasional și Timiș Hoci Flori, specialistul de mîine în construcțiile materialului rulant, dar și un bun cunoscător, recunoscut de toți, al muzicii de operă și al literaturii universale; Francisc Soltész, conducătorul formației de muzică ușoară a Institutului Politehnic și Acacia Kiss, absolvent al cursului de dansuri moderne al Casei de cultură a studenților, curînd, el însuși, instructor la acest cerc. Nu considerăm „pasional” de mai sus adausuri minore sau, dimpotrivă, pierderi de timp. Studenții cu care stăm de vorbă acum sînt printre primii la învățătură. Și totuși, a face din specialitatea la unica preocupare, nu înseamnă să te limitezi? Preocuparea specialislu-

Rezultatul pe lunile martie-aprilie al concursului organizat de „Scînteia tineretului” pe tema:

„Din îndemnul conștiinței socialiste”

În perioada respectivă ziarul a continuat să primească materiale interesante, bogate în fapte semnificative privind activitatea tinerilor, fapte care ilustrează înalta conștiință socialistă.

O parte din acestea au fost publicate în coloanele ziarului. Pentru sirguința depusă în ogîndirea aspectelor semnificative, pentru strădania de a prezenta chipul nou al constructorilor socialismului, redacția acordă premiul următorilor tovarăși:

- PREMIUL II: Geo Ciocan** — tehnician la Bum-bacăria Rominească „Jilava” — regiunea București.
 - PREMIUL III: Constantin Fincu** — brigadier constructor în G.A.C. „Progresul”, comuna Făcăeni, raionul Fetești.
- MENTIUNI:**
— Eugen Popa — minier, Exploatarea minieră Lupeni, raionul Petroșani.
— Ionel Protopopescu, activist cultural — comuna Bolintin Vale, raionul Titu.

Așteptăm în continuare de la corespondenții voluntari, membrii cercurilor literare, materiale variate ca tematică și mod de realizare, reportaje, însemnări, bogate în fapte semnificative din munca și viața tinerilor din patria noastră, corespondențe privind realizările obținute în cinstea celei de-a XX-a aniversări a Eliberării patriei.

TELEGRAMĂ

Excelenței Sale
GHEORGHE GHEORGHIU DEJ
Președintele Consiliului de Stat
al R. P. Romine

București

Delegația pe care o conduc și eu personal, zburînd în aceste clipe deasupra teritoriului R.P. Romine, sintem fericiți de a adresa Excelenței Voastre și popoului român prieten, patriei sale și guvernului său salutările prietenești și călduroase ale poporului algerian, ale Biroului Politic al Partidului Frontul de eliberare națională și ale guvernului algerian.

Cu prilejul acestui sincer mesaj îmi este plăcut să evoc relațiile prietenești care leagă popoarele noastre în lupta împotriva imperialismului și colonialismului, pentru eliberarea omului de toate formele de oprimare și pentru consolidarea păcii în lume.

Urez Excelenței Voastre forță și sănătate, urez poporului nostru prieten noi succese pe calea spre progres și prosperitate.

De la bordul avionului „IL-18”

Cu înaltă considerație
AHMED BEN BELLA
președintele Republicii
Algerine Democratice
și Populare

FILE DINTR-O MARE AGENDĂ ARTISTICĂ

Forjorul

Octavele cad grele ca plumbul. O vază te învâluie — vraja notelor joase, profunde. Vocea forjorului Gheorghită Tănase te face să gîndești la nenumăratele talente izvorite din popor. Și la faptul că un concurs atât de larg, asemănător celui ce se desfășoară acum, pune într-o grea dilemă, mai ales în primele faze ale întrecerii, pe cel ce vrea să aleagă pe cel mai bun interpret. Sînt mulți, foarte mulți, și fiecare este prețuit la locul lui de muncă, fiecare și se recunoșc calitățile, sirgul, căutăturile. Așa s-au petrecut lucrurile și la faza orășenească și intercomunală a concursului, care a avut loc la Ploiești, unde s-au relevat frumoase talente. Asupra cărora să te oprești mai înții? Eleve Mariana Stere, de la Școala medie nr. 6 este o interpretă înzestrată pentru muzica ușoară. Notele bune obținute la concurs confirmă o preocupare sistematică și susținută după cum tot despre sirgînță și conștiinciozitate vorbesc și notele bune din catalogul de școlar. Alături de ea, Letiția Olteneu de la I.T.A. Carotaj, sau Ortansa Corban de la S.P.C. aduc pe scenele cluburilor muncitorești farmecul muzicii ușoare. Gabriela Ciuvănescu din Polana Cimpina s-a făcut mesagera cîntecului popular, iar vestitul cor al Schelei Moreni sau brigada artistică a Schelei Băicoi — au dovedit virtuți artistice unanim apreciate. Cele 15 brigăzi artistice de la „1 Mai”-Ploiești au concurat alături de interpretii amatori de muzică clasică, dintre care talentat s-a dovedit apreciatul chirurg Traian Bădulescu de la Spitalul nr. 2. Aritie din opere și cantonele interpretate de el, sau liederurile cîntate de soprana Eliza Moisuc, tehnolog la întreprinderea de țesături, s-au bucurat de un frumos succes.

Desigur, am avea bune cuvinte de spus despre mulți alții, despre artiștii amatori de la Rafinăria Teleajen și de la întreprinderea din Bucov, din Băicoi sau alte centre muncitorești din regiune. Fiecare ar merita un cuvînt de laudă pentru dăruirea sa. Ne vom opri însă la basul Gheorghită Tănase. Glasul lui profund are puterice și plăcute rezonanțe. De meserie forjor la întreprinderea „24 Ianuarie”, basul Gheorghită Tănase a ascultat „tinguilele” fierului de cînd și-a început ucenicia și pînă astăzi. Vocea sa dispune de o mare bogăție de tonuri, o vibrație puternică, învîluitoare, un timbru plăcut, deși aspru, mai bine spus viguros. Repertoriul lui se lărgeste necontenit — cu doi sau trei ani în urmă a absolvit Școala populară de artă — și cuprinde atît liric cîntec de leagăn cunoscut din interpretarea lui Paul Robeson, cît și aria „Lenka” din Olegin, sau aria din Boris Godunov, careva li se adaugă patetice interpretări de muzică populară sau cîntec muncitoresc.

Va avea glasul forjorului Gheorghită Tănase — omul acesta înalt, negricios, puternic — aceeași putere de emoționare pînă la capătul concursului republican pentru artiștii amatori? Ne-ar bucura să retrăim și în finele emoția comunicată de acest original artist.

Expoziție de artă plastică

La clubul căminului cultural din comuna Teșile, raionul Cimpina, s-a deschis o interesantă expoziție de obiecte și lucrări de artă populară. Sînt expuse aici, printre altele, covoare din lînă cu diverse motive populare, obiecte din lemn cu încreștări artistice, costume naționale din diferite regiuni ale țării etc. Expoziția se bucură de un deosebit succes.

GICA BITU

corespondent voluntar

O INIMOASĂ INTERPRETĂ

Ropote de aplauze. Ritmul geambarelor interpretate de ea cuceresc. Apoi vocea se modelează, prinde aripi, se leagă suspendată undeva în înălțurile dulocii. E o doină, o vesnică tinăra doină, în care sunetele sînt gradate, efectele studiate, interpretarea apropiindu-se de virtuozitate. Tinăra își plimbă liniștită privirile peste sala în care de ațitea ori a cîntat: — are ochii migdalati, de un verde irizat și, laolaltă cu vocea comunică emoționant pasiunea ei pentru muzică.

Maria Mazilu face parte din acei interpreți populari amatori care și-au îmbogățit spontaneitatea și naturațele interpretării cu efecte create de studiul îndelung, migălit, pe partitură. De aceea, o doină interpretată de artista amatoreasă Maria Mazilu amintește de cei mai însuflețiti dintre cîntăreții populari — purtători de har dar și de respect pentru genul anonim.

Cîștigătoare a primului loc pe oraș în etapa a doua a celui de-al VII-lea Concurs al artiștilor amatori, Maria Mazilu surprinde interlocoșii prin profunzimea gîndurilor despre muzică: un adînc respect pentru marea creație populară, dice de o mare acuratețea și sensibilitate ale muzicii populare. Lată și izvorul interpretării ei sensibile și personale. Departe de a se mulțumi cu darurile de la natură, — vocea ei de „mezzo” este supusă studiului în ore de multă trudă la Școala populară de artă sub îndrumarea profesorei Irina Dogeanu, iar cultura ei muzicală se desăvîrșește la conservator, pentru că este studentă în anul II fără frecvență.

Cu taraful Uzinei „1 Mai” a interpretat în repetate rînduri, în fața camerelor de luat vederi ale Radioteleviziunii, cîntece din părțile Buzăului, unde se află satul ei.

Inimoosei activiste pe tărîmul artei amatore, sirgincioasă solistă și originală interpretă, îi dorim un loc de frunte printre finaliștii marelui concurs republican al amatoriilor.

Ancheta noastră în rîndurile unor oameni de știință pe tema „Resursele energetice ale viitorului”

NE VORBEȘTE: oceanologul MIHAI BĂCESCU

membrii corespondenți ai Academiei R.P.R., președintele Grupului oceanologic al Comisiei naționale române pentru U.N.E.S.C.O.

Upă părerea unanimă a oamenilor de știință, oceanul reprezintă o uriașă sursă de energie. După unele calcule, numai forța mareelor se ridică la 8 000 miliarde de kilowați, ceea ce depășește de o sută de mii de ori capacitatea tuturor centralelor hidroelectrice aflate în funcție în întreaga lume.

În continuarea anchetei noastre în rîndurile unor oa-

4 generații de dansatori

Un profund respect împune acca categorie de artiști populari ce găsesc destulă putere să transmită și altora, ca un bun cîștigat de toți și pentru toți, măiestria la care au ajuns.

Lată un bătrîn de 70 de ani care bate pasul vîoi pe scena largă a căminului cultural, evocînd energia tinereții. Talentul și pasiunea îi redescopără vîoicînea și reușește astfel (inexplicabil altfel) să aducă pe scenă ritmul cunoscut al brîului, repezii pași ai strîbelor, glavnicului sau iancului. E cel mai vîrstnic din cunoscutul — prim părinte Buzăului — neam al Perjarilor.

Pe scenă se înăl-

ține în joc mai înții cei cărui. Mustățile de vîrînci și părul aspru sînt colii. Cei mai în vîrstă dintre Perjari, cei 6 frați care duc faima neamului lor de năstrucii dansatori populari.

Alți 24, din neamul Perjarilor, intră pe scenă căminului cultural într-o furtunoasă sirbă, alcătuită din adevărat ansamblu. Ei trăiesc dansul, și acest lucru îl fac din plin, cu o dăruire totală, cu o pasiune descriptivă în fiecare mișcare, în legătură ritmică sau în ameștoral vîrtej.

Urmecăz nepoții. Sînt numeroși. Un grup de vreo 24 feciori. Rotirile le sînt de pămîni — dar se află încă într-un proces de îmbogățire —

asemenea cărbunelui, în adîncuri. Aplauzele pentru jocul lor decîlnînt, aici, pe scena căminului cultural, este o primă veste a virtuozității de mai tîrziu.

In sfîrșit, mugurii „tulpinile”, copiii, nepoții și strînepoșii, intră în joc. Focul îi prinde și pe ei, dar nu sînt decît tulpinite, vestitori doar. Lată, s-au implinit toți, sînt 70 pe scenă, dansul se joacă pe un arc al vîrștelor, al bucuriei de viață, al talentului numeroasei familii a Perjarilor.

„Comisia le-a acordat premiul I la faza raională a celui de-al VII-lea concurs al artiștilor amatori.

3 portrete de KOMULUS ZAHARIA

Cîntec estival (interpretat de formația Căminului cultural din comuna Băscăuți, raionul Bîrlad) Foto: AGERPRES

Valurile

Ele se izbesc de țărm fără înecare, milenii de-a rîndul risipind în mișcarea lor per-

vădure, „potrivit celor trei cai principale prin care oceanul își... „petalează” uriașele forte. În primul rînd

manentă o mare cantitate de energie. Înălțimea lor poate ajunge de 1-4 metri în Marea Neagră, de pildă, la 16-20 de metri între țărmurile Antarcticii și extremele sudice ale continentelor australe, lungi uneori, de peste 300 m, ele izbesc cu o forță de 30 000 kg pe metru pătrat. Oricine știe că valurile au o acțiune permanentă asupra uscatului. Forța lor a fost calculată. S-a evaluat, astfel, că un val

înalt de 10 m avînd o viteză de propagare de 45 km pe oră dezvoltă 2 000 cai putere pe fiecare metru liniar de front. Cu toate acestea, omul n-a reușit încă să valorifice energia care se eliberează pe întinderea în veșnică mișcare a oceanului. Totuși un început a fost făcut. Specialiștii Mu-

se întîmplă în golful Fandy, pe tărîmul răsăritean al Americii de Nord. Pentru a ilustra mărimea acestui fenomen, iată un exemplu. În jurul localității Mont Saint-Michel, din Franța, fluxul și refluxul, pun în mișcare, zilnic 2 400 miliarde de kg de apă. Proiectată la scara întregului glob, o ridi-

fluxului, cînd apele se ridică cu 13,5 m. Principiul care stă la baza acestui tip de centrală electrică e destul de simplu. În momentul fluxului, apa care se ridică intră într-un șir de vane și umple rezervoarul din spatele barajului, unde se acumulează. Ea este trimisă

departat utilizarea pe scară largă a energiei marelui — acolo unde condițiile naturale o justifică — să devină o realitate.

Cu aceasta însă, oceanul ca sursă de energie, nu și-a spus ultimul cuvînt. Mai există și

Căldura apelor oceanice

EA reprezintă o problemă serioasă de studiu. Avem în vedere un fenomen cunoscut și anume diferența de temperatură de circa 20° care există între straturile de suprafață și cele mai adînci ale oceanului, în special la tropice.

Această diferență poate fi — de altfel a și început să fie — folosită pe baza unui principiu termodinamic cunoscut și a unei tehnici care se dezvoltă. Fără îndoială, vom asista în cîrind la progrese însemnate și în această direcție.

În aceeași ordine de idei se înscrie și un alt aspect și anume rolul regulator pe care are oceanul în exercițiul asupra uscatului datorită curenților. Vom înțelege mai bine cît de important poate fi acel rol, dacă ne gîndim că 1 m³ de apă marină, răcindu-se cu un grad, ridică tot cu un grad temperatura a 3 118 m³ de aer! Este cazul cunoscutului curent Golf-stream care influențează foarte mult clima Europei. Condițiile de climă determină, la rîndul lor producția agricolă care nu este deloc indiferentă față de o cantitate mai mare sau mai mică de energie sub formă de căldură. Cunoscind toate aceste lucruri, putem considera că omul va fi cîrind în măsură să dirijeze după trebuințele sale căldura immagazinată în ocean pentru a modifica clima unei regiuni sau a alteia în scopuri a căror însemnătate este evidentă, să adauge noi resurse energetice forței umanității.

*) Vezi „Știința tineretului” nr. 4 640, 4 650 și 4 653.

Valurile mării — combustibili ai uzinelor

- 2 000 de C. P. pe fiecare metru liniar de front al unui val
- 54 miliarde de C. P. pe care le aduc mările în fiecare zi
- Temperatura curenților

zeului oceanografic din Monaco au creat o instalație de aerisire a avaciilor acționată de forța valurilor. Este firesc ca acestui prim pas să-i urmeze noi progrese, mai însemnate. Pînă atunci oamenii de știință și tehnicienii își îndreaptă atenția și într-o altă direcție și anume spre

Energia marelui

De două ori în 24 de ore oceanul se pune în mișcare ridicîndu-se și coborînd cu regularitate de coasornic. (Am putea spune, poate, mai degrabă, că ceasornicul funcționează cu regularitate de... marea!) Diferența de nivel poate atinge 18 m, așa cum

care a nivelului apelor oceanice cu numai trei sferturi de metru reprezintă o forță de 54 miliarde de cai putere. Și, să nu uităm, această energie se manifestă de două ori la fiecare 24 de ore!

Cum ar putea fi folosită colosală desfișurare de forțe a oceanului? O experiență interesantă se face în Franța, unde în estuarul rîului Rance, se construiește o centrală electrică mare motrice. Deși proiectul acestei lucrări a fost elaborat în urmă cu 30 de ani, construcția va fi terminată abia în 1965. Centrala urmează să producă 600 milioane de kilowați, din care 70 milioane în timpul

apoi printr-un sistem de turbine de scurgere spre turbinele care generează curentul electric. Acest principiu nu e tocmai nou. Ideea folosirii apei pentru a acționa roțile de moară a fost emisă încă în secolul XI. Tehnica zilelor noastre a îmbunătățit însă sistemele hidraulice bazate pe energia marelui porzînd de la concluzia de bază că nu pot fi rentabile decît instalațiile de mare capacitate. De altfel, proiectele contemporane prevăd — spre deosebire de vechile sisteme — utilizarea atît a fluxului cît și a refluxului. Pe măsură ce trece timpul proiectele se perfecționează și e de așteptat ca într-un viitor nu prea în-

În atelierul pentru aparate de măsură al întreprinderii pentru raționalizarea și modernizarea instalațiilor energetice din Capitală

Foto: AGERPRES

Cărți de popularizare a științei

„Aventurile unui leucocit”

Lucrarea lui Sandu Cîmpeanu „Aventurile unui leucocit” apărută în colecția „Știința învinge” a fost concepută pe baza unei formule care, bine realizată, îl conferă o certă eficiență. Scrișă vîoi, tînereste, cartea „relatează” „viața” unui leucocit. O astfel de tratare putea să ducă la o prezentare forțată, artificială, dacă autorul nu ar fi găsit tonul potrivit. Dar S. Cîmpeanu a izbutit în această încercare delicată, dînd istorisirii leucocitului o notă de prospețime care atrage cititorul.

De-a lungul tuturor paginilor cărții se realizează o expunere literară, în spiritul celor mai bune tradiții ale scrierilor de popularizare a științei. Întîmplările „trăite” de leucocit au autenticitate. Episoadele se înălțau gradat și aproape fiecare pasaj trezește interesul pentru ceea ce „va urma”.

Mai puțin tîbuită mi se pare expunerea acolo unde leucocitul începe să se intereseze de... istoria științei. În asemenea cazuri, izolate în

carie, povestirea își pierde farmecul inedit, „așa albă” devine dintr-o dată vizibilă. În ansamblu, cartea poate fi considerată drept o frumoasă lucrare de știință distractivă care tratează probleme de anatomie și fiziologie umană. Cu tot caracterul ei hazliu, nepretențios, expunerea se bazează pe cele mai recente date ale cercetărilor. Faptura povestirii este susținută de o ilustrație expresivă (autor Octav Cătrici) care dă paginilor un aspect animat, plin de verve.

„Neurocibernetica”

În ultima vreme, colecția „Natura fără tăcere” a cuprins o serie de teme interesante reușind să se situeze în miezul actualității științifice. Această apreciere se potrivește foarte bine și brașurii „Neurocibernetica”, apărută recent. Autorii, V. Voiculescu și M. Steriade, care în 1963 au publicat împreună interesanta lucrare „Din istoria cunoașterii creierului” — se adresează de această dată unui public larg și trebuie de la început să remarcăm priceperea cu care au știut să facă accesibile probleme de o mare complexitate. Crearea sistemelor și mașinilor automate, din ce în ce mai complexe, capabile să

conducă procese întregi de fabricație sau complexe hidroenergetice, s-a tradusă dintr-o limbă într-alta, să calculeze, să compună melodii etc. au ridicat o problemă importantă. S-a pus, într-adevăr, întrebarea, dacă nu cumva unele dintre principiile generale de funcționare ale acestor mașini ar putea fi utilizate în vederea explicării proceselor care se întîmplă în organismele vii. Așa s-a născut una dintre cele mai noi științe, neurocibernetica.

Broșura se ocupă deci în primul rînd de stabilirea asemănărilor ce există între activitatea „creierelor electronice” — cele mai perfecționate mașini automate — și gîndirea omenească, subliniind totodată trăsăturile specifice ale gîndirii umane.

Prezentînd o mare bogăție de fapte, într-o formă foarte convingătoare, autoriș conchid: „Ideea că mașina ar putea înlocui pe om este, fără îndoială, greșită. Dar nu e justă nici părerea celor care vorbesc prea categoric despre limitele pe care mașina nu le va putea depăși niciodată. Progresul științei nu cunoaște limite. Departate de a fi rezervată numai pentru activități mecanice după șablon, mașina va putea fi utilizată de om în procesul de creație”.

I. M. ȘTEFAN

DIN POȘTA DE IERI

Distincție meritată

nesc U.T.M. Onești a fost distins cu Diploma de onoare a C.C. al U.T.M.

CONSTANTIN TOMA

Noi sate electrificate

Rețeaua electrică se extinde tot mai mult și în raionul Titu, regiunea București. În primăvara acestui an au fost electrificate comunele Odobești, Vlăsescu, Pitaru și Crovu. În curînd, becul electric se va aprinde și în localitățile Potlogi, Rominești și Ziduri, unde lucrările de instalare a stîlpilor și a firelor de lumină sînt într-un stadiu avansat.

Pînă la 23 August, numărul localităților electrificate din raionul Titu va fi de 34, ceea ce reprezintă peste 50 la sută din numărul total al comunelor și satelor din acest raion.

MIHAI ȘEITAN profesor

La întreținerea culturilor

Colectiviștii din comunele Băltița, Feasîn și Finta, raionul Ploiești, organizînd bine munca au reușit din timp să termine campania agricolă de primăvară. Ca urmare, plantele s-au dezvoltat bine și s-a putut începe întreținerea culturilor pe cele peste 100 ha la culturile semănate în epoca I (floarea-soarelui și sfeclă de zahăr), lucrare care fiind organizată în mod chibzuit a fost încheiată. Acum toate forțele se îndreaptă spre celelalte culturi prăitoare, în special porumbul. Paralel cu lucrările mai sus menționate s-au desfășurat acțiunile de combatere a dăunătorilor, pe o suprafață de peste 150 ha. Acestor lucrări, o deosebită grijă le-au acordat-o tinerii îndrumați de organizația U.T.M. din cele trei gospodării. Ritmul susținut al lucrărilor de pînă acum ne dă certitudinea că recoltele planificate vor fi realizate și chiar depășite.

P. VERONEL

tehnician agronom

În timpul liber

În cadrul căminelor culturale din raionul Urziceni, regiunea București, există o bogată activitate culturală interesantă au fost călătoriile imaginare pe harta țării organizate în comuna Rădulești. Discuțiile din comuna Ion Roată cu privire la „Prietenie, dragoste, căsătorie” au antrenat mulți tineri.

Recenziile, reuniunile, conferințele temerice, jocuri distractive concursuri, vizionări în colectiv ale programelor de televiziune, iată pe scurt numai cîteva activități care: ajută pe tinerii din comunele Rădulești-Siagov, Maia, Borănești etc. să-și petreacă timpul liber în mod cît mai plăcut.

GHEORGHE GHEORGHIU corespondent voluntar

Literatură și artă

Viața lui Mihai Eminescu de G. Călinescu

Aparut nu demult, intr-un tiraj urias — ceea ce n-a impiedicat epuizarea ei fulguratoare — cea de a patra editie dintr-o carte veche si totusi mereu noua, proaspata, vibranta, calda si curcubata: „Viața lui Mihai Eminescu” de academiianul G. Călinescu. Prima editie a acestei lucrări a aparut cu 32 de ani in urma, stirnind o furtună de controverse in publicistica literară a vremii, dar impunându-se de îndată în conștiința generală ca o carte valoroasă, reprezentind o piatră de hotar în cercetarea lui Eminescu și în istoriografia noastră literară în genere. Au existat atunci, cum se întâmplă totdeauna când ies la lumină marile noi afirmări și puncte de vedere, și câțiva detractori, unel obiectiv și nejustificate sau exagerate ca ton și proporții, fie privind probleme cu totul secundare în raport cu esența și totalitatea lucrării. Dar aceste glasuri s-au pierdut în corul efectiv entuziast al celor ce au salutat cu îndreptățită admirație o altă de caldă și solidă carte asupra — nu biografiei propriu-zise, ci biografiei spirituale a celui mai strălucit scriitor român. Din mijlocul acestora, astăzi încă se desprinde detașat glasul plin de autoritate al lui Garabet Ibrăileanu, care în articolul închinat cărții o declara, pe bună dreptate, monumentul cel mai impunător ce s-a ridicat până astăzi lui Eminescu. Iar din generația următoare de critici, ajunsă deja la deplină maturitate, cel ce avea să devină cel mai respectat editor al operei lui Eminescu, acad. Perpessicius. Într-un vibrant articol considera că prin această carte „G. Călinescu onorează lămurile românești îndeplinită totodată și una din cele mai dure și lacune ale culturii noastre actuale” (le vorba de anul 1932) pentru a ajunge la concluzia despre această „sultă savantă și savant orghizat” a lui G. Călinescu „ca este o lucrare ce oferă „informație, ecou și perspectivă”.

Retipăritura ei astăzi, cu rapida ei receptare de către tinerii noi generații ce n-au putut-o cunoaște la primele ei trei ediții dintre 1932 și 1938, constituie o verificare a aprecierilor criticilor amintiți și a altor istorici ce au înțeles ce dăruia literatura română acad. G. Călinescu cu „Viața lui Mihai Eminescu”. Pentru cel mai virtuos, această nouă editie confirmă definitiv că ne aflăm în fața unei adevărate lucrări clasice a istoriei noastre literare, o lucrare care, oricât timp ulteriorăză într-un anumit chip o serie de rezultate științifice din orice domeniu, rămâne pe de o parte vibrantă și emoționantă prin forța lui intrinsecă pe care artistul din omul de știință o știu să-și imprime, iar pe de altă parte rămâne deosebit de valoroasă prin marea ei bogăție de informații, prin viziunea exactă pe care o oferă asupra scriitorului prin locul deosebit de însemnat pe care l-a ocupat încă de la început în gândirea reală a cunoașterii lui Eminescu și în însăși dezvoltarea cercetărilor de istorie literară românești în ansamblul lor.

Cea ce impresionează și astăzi, ceea ce a uluit pur și simplu la apariția cărții din 1932, a fost acea sinteză care constituie, probabil, una din coordonatele majore ale personalității remarcabile și atât de greu de definit, de cuprins în formule a acad. G. Călinescu, acea sinteză între o impresionant de largă documentare o-

biectiv folosită și o nu mai puțin impresionantă personalitate a autorului, subiectivă și plină de originalitate în interpretarea faptelor și a operelor literare. Nedisprețind și nelăsând ne-luată în considerație nici cea mai mărunta amintire, nici cea mai neînsemnată contribuție din bibliografia eminesciană (pe care de altfel cartea o pune la dispoziția cititorului, la sfârșit), acad. G. Călinescu nu devine nici un moment, pe nici un plan, sclavul lor. Autorul domină în permanență materia. Viața pe care o evocă, analizează totul cu siguranță, finețe, tact, experiență și spirit critic, fără urmă de pedanterie, dar uneori cu ingenioasă cochetărie, care sporește autoritatea analizelor de a înfățișa cititorului însuși mecanismul funcționării lor. Iar la sfârșit, topește

pe care n-o au decit puține lucrări de acest gen în istoriografia literară universală, cum sînt monografiile despre Goethe a lui Guodolf sau cea despre Balzac a lui Curtius — se datorește faptului că o personalitate atât de plină de originalitate ca acad. Călinescu, cu un talent literar atât de unanim recunoscut, n-a făcut această vibrantă reconstituire decît pe baza unei severe și largi documentări, unind cu rigoare mari însuși scriitoricești cu o uriașă muncă de informare și severă reconstituire științifică.

Nu avem în acest cadru spațiu pentru a dezvoltăm toate foarte instructivele observații ce se pot face în legătură cu această carte. Oricum pentru ca noii cititori ai „Viații lui Mihai Eminescu” să înțeleagă marea răsunet pe care l-a

buie reținut ca una din marile victorii ale acestei lucrări faptul că ea realizează cu o îndeminare egală — așa cum puține fuseseră — cu adevărat până atunci — și procesul invers, reconstituind fenomenul zămisirii acestei opere din frământările personalității și vieții scriitorului în mijlocul lumii pe care acesta o străbătea. Un alt element nou, interesant și de o uriașă însemnată pentru reconstituirea mai cu seamă a unei vieți creatoare ca a lui Eminescu, pe care îl aduce această carte este valorificarea tezaurului manuscriselor: variante, postume, încercări literare nefinisate, însemnări literare diverse, până atunci foarte sporadic cunoscute și insuficiente, aproape deloc puse la contribuție de cercetătorii de până atunci pentru definitivarea frământărilor și înfriguratelor căutări eminesciene.

Scrisă cu o mare căldură, la temperatura topirii celor mai nobile metale, la o înaltă tensiune, cartea, care oferă nenumărate pagini sau imagini de o mare pregnanță și adâncime, observatii ale unui experimentat exeget literar dublat de un fin arheolog al psihologiei și de un mare artist al cuvintului — aduce cu trei decenii în urmă, cum aduce și astăzi, cu aceeași intensitate, reconstituirea vieții exterioare și mai ales interioare a lui Eminescu în desfășurarea ei, a vibrațiilor celor mai intime pe care poetul le-a încercat, fără însă să se ajungă niciodată la romanșare, fără ca vreun moment să rămînem cu altă puțin la simpla inspirație de date secl. La fiecare pagină, cartea academiianului Călinescu oferă pîde de cum, în acest domeniu, trebuie interpretate fenomenele vieții pentru a ajunge la concluzii firești și revelatoare în același timp pentru înțelegerea formației lui Eminescu și a oricărui alt scriitor.

Pentru prima oară în istoriografia literară română, în 1932 cînd Viața lui Mihai Eminescu se publica în cea dintîi editie, figura umană și spirituală a celui mai mare scriitor român a fost prezentată riguros științific și totuși ca a unei ființe vii, autentice, plină de căntări și contradicții, iar nu ca o schemă convențională. Este ceea ce a făcut ca această carte, marcînd o cotitură în cercetarea profundă a vieții unui scriitor, să capete atita prestigiu și să exercite o atît de însemnată înfrînare, este ceea ce — mai ales cu marile ei însușiri interioare, care provin din dominantă personalității acad. G. Călinescu de a sintetiza documentarea bogată și o înflăcărare temperamentală în permanență severă dominantă — a făcut din această monografie o lucrare durabilă, mereu tînără, mereu plină de vibrație, mereu actuală, cu adevărat izvor de înțelegere pentru Eminescu, de înțelegere și purificare spirituală, o carte bogată în învățăminte din toate punctele de vedere.

Conf. univ.
dr. G. C. NICOLESCU

„Hamlet” în interpretarea studenților Institutului de teatru „I. L. Caragiale” (Hamlet — Ion Caramitru, Olesia — Cătălina Pintilie) Foto: I. MICLEA

ȘTEFAN IUREȘ

Densitate

Grăunțele din masa unei stele
Adus pe Terra n-ar strivi un munte!
Dar știu și alte întrupări mărunte
Cu miezuri dense, negriți de grele.

Suris, gest, soaptă, miș de amănunte.
O, lumi cu diametri de mărgele
Presăși asupra simturilor mele
La fel de mult ca un stelar grăunte.

Iți tot comprimi orbitele, lubre,
Spre linia enormului nucleu
Din diafana ta alcătuire.

Și-astfel răsari pe cerul nostru, astru,
O, lumi cu elemente, cel mai greu,
Dens pînă într-altă că pari albastru.

Clepsidră

Nu mai am timp. De ce te rabd, zăbăvă.
Tu, lăutru cu aripi policrome,
Hoinar în căutare de arome
Prin spații fără nici o vîrstă gravă.

Risipiitor, dacă totuși om e,
Presimte și privește-a grozavă
Cu zile și cu nopți zăcînd sub lavă
Ca niște noi gomore și sodome.

S-a subțiat secunda cît o sîrmă
Pe care-n echilibru va să trec
Privind de sus în jos tăcuta hidră.

Iar fapta este singura mea cîrmă
Fără de care-n veșnic vid mă-nvec.

De cite ori te mai răstorn, clepsidră!

NICHITA STĂNESCU

O iederă să fii

Mi-ar fi plăcut să fii mai bine-o plantă,
O iederă să fii lângă obrazul meu, sunînd
Cînd reci curenții serii vin în pantă
Din cerul rezemat pe-un singur gînd.

Să-ți fi știut căldura, lîngă coastă,
De frunză tremurîndă și lucind,
Să fie-un singur trunchi secunda noastră
Pe două ramuri luna sprînjînd.

Și foșnetul orașului, mai altul și mai smulc
Ca marea din culoare, jos la diguri,
Să fi bătut, oprînd cu un impuls
Stilpii tăcerii-nnaintînd nesigur.

S-aud cu-o frunză, cu o rădăcină,
Mi-ar fi plăcut — un anotimp sever,
Cînd ultimele ghețuri se dezbină
În ele înșile. Și nu au loc și pier.

Veghe la odihna unui om

Oh, cerul albastru și negru, de-asupra mea
Un relief a răsturnat de aștrii
Și lată senilmentele mele
Ramuri sint și vii veghele.

Trece-o pasăre și le-atinge
Și ele răsună:
Bălete, băcău, hărbatule
E noapte fără lună
Și tu dormi adînc, fără vise de noapte,
cu poală.

E dreptul tău căci peste zluă
Luîndu-te la întrecere

cu răsărirea lunii
ai făcut să răsără cite-un etaj,
altul,
peste toate blocurile șantierului

Ochii mei, te veghează, și-mi place
cum îți palma deschisă ca o hartă a țării
de care-ți rezemi tîmpla.

Te voi veghea tot schimbul trel,
pe care-l numesc uneori
schimbul metaforelor — în ziuă.

NOTE • NOTE • NOTE • NOTE

O rubrică utilă

Creația începătorilor se bucură din partea revistelor literare de o atenție salutară. Săptămînalul clujean „Steaua” are chiar o rubrică a începătorilor, publicați cu o frecvență relativ mare. O asemenea rubrică, intitulată „Tineri poeți”, înserează în paginile sale și „Îașul literar” nr. 3 / martie 1964. Remarcăm sensibilitatea delicată a versurilor Elisabetei Ișanos-Camilar, entuziasmul juvenil din poezia „Patrie” de Sorin Stoian, sobrietatea plăcută din „Comunism” de Carmen Tudora, o mențiune aparte meritind „Șantier” de Paul Drumaru.

Poezia acestuia din urmă se distinge printr-o notație de bună factură, sugerînd o atmosferă de reală prospectivă „Palma deschisă s-ar umple mereu / Cu alba-nălțime este-

Dificultățile stilului oral

Ticurile verbale, alegerea expresiilor dintr-un anumit domeniu, chiar o anume construcție a frazei, cu o topică specială pot sugera, după cum se știe, un anume tip uman. Există numeroase exemple de scriitori care au manifestat o anume preferință pentru pitorescul limbajului eroilor, dar numai în măsura în care acesta putea sluji ca modalitate de caracterizare. Modalitatea presupune un sever simț al echilibrului din partea autorului. Un tînăr scriitor, Ion Arieșanu, a publicat recent sub titlul „Diferență de trăit” — o povestire monolog („Orizont” nr. 2) Monologul — relatînd o biografie compusă șablon, afectînd semnificația majoră a temei — este scris într-un limbaj imposibil, de o oralitate făcută. Autorul crede că lăsîndu-și personajul să monolo-

gheze discontinuu (cu intenția de a face o paralelă între „cum a fost lumea și cum e”) poate crea impresia autenticității.

Adevărul este că forțarea notei, oralitatea neglijentă, duce la formulări neinspirate cu multe agramatismuri (ceea ce ne miră la un tînăr scriitor care îndeobște manifestă exigență în redactare) și împrietății bilare din care citănim: „Dot frăț mi-au murit, restul trăiesc”, „De mic copilărie” (copilărie „mare” ?), „Cîtă etate aveam”, „...în lăut și eu ce-i trebuie în casă a luat și ea un băiat foarte cu minte și restul vine de la sine” etc. Exemple de acest fel sînt destule, ceea ce ne face să presupunem că scriitorul le-a căutat anume, pentru a colora limbajul și a-i da, chipurile, suculență. Numai că efectul este exact contrar așteptării pentru că, oricum, neglijența stilistică se răbună. Ostenția tonului frust, de confesi ad-hoc trădează însușirea unui idilism lingvistic, a unui mimetism facil de care autorul trebuie să se ferească — exigența artistică impunîndu-se desigur și în limbajul eroilor

MIHAI EMINESCU
VIATA LUI MIHAI EMINESCU

totul în retorta încălzită pînă la incandescență a vibrației artistului-istoric literar, izbutind să realizeze astfel acea viziune personală atât de marcantă dar într-un nimic necorespunzătoare adevărului istoric, a totalității complexe personalității eminesciene.

Tocmai pentru că lucrarea aceasta a acad. G. Călinescu constituie, cum am spus, o contribuție hotărîtoare nu numai la adîncirea lui Eminescu, dar la însăși dezvoltarea cercetărilor literare românești, nenumărate observații extrem de prețioase s-ar putea desprinde pe marginea paginilor acestei cărți. Și poate că cea dintîi și cea mai plină de învățăminte pentru tinerii de astăzi este aceea că rezonanța incontestabilă în timp a acestei cărți —

avut de-a lungul anilor această carte, valoarea ei, folosul pe care l-a adus, cum și ceva din „secretul” construcției și durabilității ei, citeva lucruri trebuie consemnate cit de fugar, în deosebi marile noutăți, dar și cele elemente care îi dau soliditate și frumusețe.

Nu se poate astfel trece cu vederea, tocmai pentru că de atunci acest lucru a exercitat o înfrînare salutară în cercetările asupra vieții scriitorilor noștri, arta și tactul cu care acad. G. Călinescu folosește opera scriitorului ca izvor biografic, făcînd aceasta, cu totul deosebit de ceea ce în genere era procedul obișnuit pînă atunci, într-un chip nu mecanic, ci cu mare suplete, modern și științific, ca atare plin de eficacitate. În același timp tre-

GH. ȘARU „Sudorile”

Filarmonica în turneu

La sfîrșit de stațiune înainte de a intra într-o perioadă de intensă pregătire pentru cel de-al III-lea Concurs și Festival Internațional „George Enescu”, colectivul artistic emerit al Filarmonicii bucureștene întreprinde în aceste zile (dirijori Mircea Basarab și Mircea Cristescu; soliști — Ion Voicu și Sofia Cosma) un lung turneu de concerte prin țilava din marile orașe și centre muncitorești ale țării.

După ce a cîntat luni la Craiova, marți la Sibiu, miercuri la Hunedoara, ieri seara la Reștia, Filarmonica își continuă turneul est-est-seară la Timișoara, sîmbătă la Arad, duminică la Oradea, marți 12 mai la Cluj, miercuri 13 mai la Cluj, joi 14 mai la Cluj, vineri 15 mai la Cluj, sîmbătă 16 mai la Cluj, duminică 17 mai la Cluj, marți 19 mai la Brașov.

De ce lipsesc caietele-program?

Orchestra simfonică a cinematografului a reușit să asigure în ultimul timp, sub conducerea dirijorului ei permanent, Constantin Bugeanu, o serie de programe de larg interes, cuprînd în majoritatea cazurilor lucrări în prima audie bucurăsteană sau cicluri de concerte dedicate în exclusivitate unor mari creatori.

Concertele din ciclul Bach sau manifestările dedicate celor 12 „Concerti grossi” de Haendel, prezentarea în prima audie a unor lucrări de G. Mahler sau, în sfîrșit, recenta manifestare dedicată în exclusivitate u-

ORIZONT MUZICAL

nor lucrări concertante contopite cu demonstrații noutate repertoriului abordate.

Din păcate, valoarea educativă a acestor manifestări se limitează prin lipsa unor caiete-program (asemănătoare celorla difuzate de Filarmonica sau Orchestra Radio) care să dea auditorilor coordonatele necesare înțelegerii pieselor inserate în programul concertelor, locul acestora în creația compozitorului, în istoria muzicii.

Această carență a fost mai vizibilă ca oricînd cu prilejul ultimului concert cînd au fost interpretate, în prima audie pe țară, trei lucrări concertante a căror înfrînare și prezentare au apărut pînă în prezent mai rar pe oșele concertelor noastre: „Schwändchen” — Concertul pentru violă și orchestră de cameră de Paul Hindemith, Concertul pentru pian și orchestră de suflători de Igor Stravinski și Concertul pentru vioară și orchestră de Alban Berg.

Sutele de spectatori care au umplut pînă la refuz sala de concert au fost astfel priviți de posibilitatea de a afla măcar unul din cele mai interesante lucrări concertante, o carte bogată în învățăminte din toate punctele de vedere.

Conf. univ.
dr. G. C. NICOLESCU

Inadvertențe

Cele două discuri „Electrocord” închinat ciclului de lieder „Căltătorie de lărnă” și traducere românească a cărții recent apărute a muzicologului sovietic V. Konen despre Franz Schubert răsună fiecare în parte o traducere cu totul diferită a liederului marelui compozitor vienez.

Liedul de Wetterfahne este tradus pe disc „Giruetă” iar în monografia lui Konen „Sfirleaza”, Erstarrung este tradus pe disc „Impietire” iar în carte „Incrementare”; „Wetterflut” — „Sivulul” și „Torentul”; „Bückhlick” — „Privesc înapoi” și „Amințire”; „Irlicht” — „Lăcăr”; „Lumină rădăcită”; „Die Krähe” — „Cioara”; „Corbul”; „Täuschung” — „Nălcire” și „Amăgire” ș.a.m.d.

Sensurile acestor traduceri sînt unori apropiate, dar este desigur cel puțin rizibil ca traducătorii noștri să nu se fi stabilit măcar asupra titlurilor unor liederuri ce apar altă de des în diverse recituri, iar tălmăcirile editurii să cuprîndă și aici (ca și într-o recentă carte despre Brahms) retroversivism cu totul aproximativ.

IOSIF SAVA

nsprezece zile mai tirziu, Ion Mohreanu a-june la Plătărești, dar Neicu Jinga nu mai era în saț din mai. Intors invalid de pe front — trei degete de la mână tăiate — Neicu și făcuse de petrecanie unui neam, de la spitalul veterinar instalat în curtea școlii și fugise în baltă.

Titi Șorici, la care trase Mohreanu, se învințea de furie auzind că acesta se lasase jecmănit de Carameț. Trebuia să-l sucească gîtul la ceață, șarlatant! Uite, cum caii la căruță și mergem după el să-i fărămăm caștele.

Nu mă mișc de aici pînă nu-l găsește pe Neicu. — Unde-ai să-l găsești, vreau să știu? Balta asta e largă cît o țară. Zăcătorea fiarelor și raiul hoților. Jandarmii, cit is ei jandarmi, nu sînt în stare să-ți ia urma, și-o să-l găsești tu! Cum?

— O să-l pîndesc pe-alde frate-su. Pe nea Gheorghe Jinga și pe tața Vetina. Ei... Nu se poate să nu știe ei de culcușul lui Neicu.

Titi Șorici se scărpină în barba roșcată. Trăgea rar cu unghia de la degetul mare, bombată, crăpată și îngălbenită de tutun.

Gheorghe nu-i de pus la scoaterea, urmă el mai puțin. Gheorghe l-ar vîrde și pe dumnezeu, dar mi-te pe frate-su Neicu! L-ar da pe un marte de orz sau nu-mai pe-un pumn de coacăze. Gheorghe și cu Pavel Berechet, bărbatul Vetinei, fac armata acasă, sînt șefi peste grădina de zarzavat a regimentului „3 artilerie Franța” și l-ar da pe Neicu c-o tavă de colivă pe de-ăsupra, ca să nu-i chintesească pe el din loc. Altă vreme cit Neicu e liber sînt cu frica-n sîm mercu. Și prin somn le țipă tiră și le vîește capul de groază ca acum-acum vin aia mai belea pe capul lor: ni-l dați pe Neicu, viu sau mort sau de nu, pe front, mama voastră, la gonită morții.

— Mă tocmeș argat la Berechet, spuse băiatul. Am și vorbit. De mine — la lucru. Și la pîndă în calca Vetinei: ziua, în curte, noaptea în stuf.

Ai avut bani să-i măncini cu lingura și acum, argat! I se încumăra din nou Șorici.

De bani, nu-mi pare rău.

Nici n-are de ce, c-ai fost prost. Ce-ți zici tu? Vetina s-a ținut cu tata și o să-mi-l dea în palma pe Neicu.

N-am aștit pîndă azi că ea... cu tata... — O știi acum, Șii, încă, s-o știi și p-aialtă: după tat-tu s-a ținut cu Tulea Fălcuș. Mi-a spus che Gheorghe că eram la Agulești, că i-a văzut petrecind împreună la Brăila. Iar morții se uită, vezi tu! Mai ales cînd e vorba de muieri. Înțelegi ce vreau să zic?

Nu. — Dacă erai umblat la femei, ai fi înțeles. — Știu cum e cu femeile. M-a învățat o fată de la circ.

Te-a învățat prost. O să înțelegi cînd o să faci dragoste cu o doamnă femeie, sau cu o trîmbiță.

Băiatul se întinse cu picioarele spre sobia de tucl în care duduia focul, măcînd cărămida de pe dinăuntru, și zîmbi. Hornul care fusese curățat de curînd — întors de la Dobrogea, Titi Șorici se canonise jumătate de zi, cu capul înfășurat în ștergarul de vase, să dărima cuibul de ciorăz clădit la opt palme mai jos de buza peste care se prelinge fumul și să răzueie funingina depusă în straturii — trăgea bine, flăcările urcau jucășe pînă în cotul burlanului, iar în locul unde tabla se îmbucase prost răzbatău în afară ca niște codițe aurii.

Spuma aceea dogoritoare semăna cu părul feciei de la circ.

Culcă-te, epuse Titi Șorici. În noaptea asta eu merg și-aranse virșile în noian.

Dacă vrei, îți sînt tovărășie.

Nu, zise Șorici, și ieși.

Dusumăna spălată în trei ape luca ca un covor de spice coapte.

Apele noianului, umflate de vînt, se spîrgău cu zgomot infundat la malul nisipos.

Ploua.

Era la eștirișul lunii august și vremea se răcise pe neașteptate, prevenind destrînzarea simpurii a pădurilor de sălcii. De peste Dunăre se ridicau, noaptea, grămizi de nori cenușii — fulgere țîșneau prin ei ca firele de bale imprăștiute deasupra ieslii de sfiorăturile unui căl căruia i-si dat să mîncine ploavă — și în spartul zorilor ploaia începea să se reverse pe arii, îngîndindu-se în noton cu scîrțîit de oncolenț în legăturile de fier, cu buruiel de vînturătoare al vîntului. Ploua și pașcau același timp biziul deasupra satului sute de cîmpoate.

Vetina, care fusese după ciuperci pe insula din mijlocul Dunării, ascunde luntrea în stuful jilav, răscolit deun șuier rece, coborî în cărușina încercată de mîl, țînd cu mîna de poalele fustei, și sui pe mal în fundul livezii. În curtea școlii, la spitalul veterinar nemțesc, răsunară la intervale scurte, trei bătăi într-o toacă de lemn.

Trifoiul cu flori viorii, mari cît căpșunile, de pe fișia de pîmint care desparte curtea lui Berechet de-a lui Titi Șorici, sclipca vesel prin smocurile de ceață.

Deodată Vetina încremeni cu ochii lărgiți de spaimă: printr-o spîrtură din îngrăditura livezii, o privea Neculai Mohreanu. Capul ca de înecut al lui Neculai pe care ca îl strălucise la neaptea în noaptea lor de dragoste întîrzie o clipă și dispărui. Și dădea seama că nu putea să fie Neculai — omul mîndre de șase ani: „e lon, fecioru-su... doamne, de cînd a venit la noi am meru vedenia alăluia... trebuie să se ducă de-aci!” totuși tremura ca o nua, o gheoacă răpîie, iar buzele groase (aceea de jos, ușor răsfîrîta, cea de deasupra plină și azvîrlită un pic la colțuri) se mișca fără să închege un sunet. „E o prostie, caută la ce să stăpînească, o mort Neculai, e mort și duhul lui...” băiatul o fi venit să rupă iarbă pentru porci?”

Ridică șorțul cu ciuperci și porni spre casă, ocolind livada prin lanul de trifoi. Unde i se păruce că s-a răzbat capul lui Neculai Mohreanu văzu în pămîntul negru clisoș, urme de pași: două și încă două, și pe urmă nimic. Urmele dădeau impresia stranie că omul căzuse de pe o cracă și prăvălindu-se, apoi mai făcuse un salt, cu picioarele lipite, vîrînd să-și mențină echilibrul, după care dispăruse complet și nu mai era nici un semn care să-și arate înconjur o pomisec, ca și cum l-ar fi înghițit pămîntul. „Unde e, își spus Vetina, că doar adineauri ședea aici!” — și, simțind cum o cuprîndine din nou spaima, o apucă fuiga la deal. Un fir desprins din ciorapii ei de lînă se agăță de tulpina unui scariet și, pe măsură ce se depărta de locul unde o pîndise năluca lui Neculai Mohreanu, ciorapul de pe stîngul se desprîa dezvelindu-i pulpa groasă, înroșită de frig.

Între în vase, izbindu-se în treacă cu umărul de comaricmal de vase. Lepidă flanela și fusta și îmbrăcă o rochie verde. „Să stea ploaia, se gîndi și mă duc la pîrîntele Oancea: dezleagă-mă, sfînte pîrînte, milostivește-te”. În odăie mirositoare a onoare de hamurii și a efecte ostășești, pîrîntele de transpiratie, Mirosul venea din centrul și uniforma lui Berechet atrase în cui, sub ceasul de perete, închis ca într-un sicriu în ramă neagră de lemn.

Scose dintr-o cutie un baton de vanilie și mușcă din el. Gura i se umplu cu salivă dulce-amăruie. Înghiți, apoi frecîndu-și miinile pe înveltoarea batonului și le trecu prin părul negru, bogat și aroma cea, amintîndu-și de sărbătorile patimilor lui Kristus, și învalui întreg corpul. Se frecă cu vanilie pe miinii și la subțiori, ridicînd brațele în fața ogîlilor, bucuruosă, cîntîrîndu-și cu plăcere frumusețea trupului ar de soarele verii, umerii groși, ochii mari cu pleoape groase. Pîntecul, odihniindu-se într-un fel de așteptare lenșă sub rochia verde, cobora cald și moale spre șoldurile rotunde. Cu vinovăție neceugată, Vetina și-l mîngîiea cu virful degetelor.

Se oprî. În odaia alăturată vorbea Pavel Berechet. Trase încu pîndu de stambă de pe geamul ușii și-i văzu dincolo pe Berechet, pe Titi Șorici și Ion Mohreanu, se-zînd în jurul mesei, lîngă o oală cu rachiu și un ceastron cu pepenăși murăți. Ion se așezase cu spatele la ușă, își ținea picioarele sub scaun și Vetina văzîndu-i taipale bocancilor uscate, cu două rînduri de pîne stră-lucitoare — simți o uscăciune în gît, făcîu un pas de-ăndrăteala și se lungi pe pat, cu ochii deschiși.

„Dumnezeule, murmură ea, ai milă!”

Noroc Titi Șorici, îl auzi de-alături pe bărbatu-su. Am treizeci de oameni sub comanda mea, o tabără... „Iar își dai drumul! Se îngrozîi Vetina. Of, să te ia drăcu!” îl blestemă ea și-și astupă urechile cu palma.

Din întineric răsărită și rîu de cruci mohoșite și țepene ca matorii de pîmînt pe care săpătorii de șosele îi lasă în picioare, semn de măsurătoare a muncii lor. Vetina sări în picioare, smuci de ivor și ieși în ploaie. Frica gonca prin ea ca un cîrd de șoareci izgoniți de un val de urdumeț.

Ca să se liniștească întinse ceața sub șuvoiul de apă care se scurgea de la traseșă.

Scund, slăbînoș, cu creștetul chel, cojil în obraji de pecingini, Pavel Berechet își plimbă limba printre mîșele și scupă în palma o sămîntă de pepene.

— Tabăra din ograda mea? Titi Șorici, și-ai răscumpărat casa, bem aldamăsală a doua oară, tu plăteti, n-ai tras cu dinții de bani nici cînd i-ai pus fixat prețul — țepene să-ți spun pe sîcun, răbdă și n-ai născut din terțipetu și ne spate. Asta-i mîzlicul. Pe urmă poc! „Cracea ofterului tînd”, broasca jecmăntului”, tîrîtoarea școlii superioare de război”, „salamanlicul lui Osman Pașă în

Domnii ofterii, toți, au moșii întinse. Grangurii, se știe. Poc! zice statul, facem război. Facem, zic ofterii, dacă trebuie să facem, dar facem și legea „mobilizării pe loc”. Cultivatorii de tutun, cultivatorii de burci de baie și de rîcin sînt scutiți de front. Desțepăta chestic: vine că muncești la tine pentru stat, dar boierul știe că trebuie să te duci la el și să lucrezi în dijma dăca vrei să te gaturî. Pe urmă mai sînt reformări, de-alde tîi și învîrtiri ca mine și cumnatu' Gheorghe.

Eu și cumnatul am primit ordine de concentrare la două luni după ce s-a deschis frontul. „Ne-am ars, n-am gîndit, și ne-am ars rău de tot”. Noi, de recrutî șlujeșim într-o unitate de geniu, în ordine însă scria că sîntem obligați să ne prezentăm cu: cal, hamurii, șar, căldare de apă, sac pentru ovăz, pături, patru chingi de rezervă — adică tacîmul complet al călărașilor cu schimbul de pe vremeuri.

Cumnatu' Gheorghe cînd eștete, ia foc: — Vor caii noștri, domnii ofterii?! Ei bine, o să mergem călări pe coada asturii. Armata e stăpîna pe capul meu, în agonisala mea să călăbăie să nu-i bage botul. E destul că intru cu în fierbătoare, cal nu dau nici dacă-i vorba să-l puppe sub coadă tot cînul generalilor.

— Mă cumnate, stai! Niște plocoane și ceva bănuți tot trebuie să ducem.

El rîde: „Îi ungem, bîncîntele!”

Doauzei și patru de ore, cit ne mai era îngăduit să rămînem în sat, am băut, închinînd cu oala pe la toate neamurile și ne-am mîngîiat muierile.

— Vetina, i-am spus nevestii, să te porți cîntisit în lipsa mea. Să nu-mi pazezi obrazul! Aflu ceva, rup o zi, vin aici și te înec.

În ascuns, ca să fîtu sigur, am pus-o pe cumnata Din-culesa s-o observe; pentru osteneală am plătit-o cu patru saci de puf și zece legături de pîr de porc, numai oamă.

Vine a doua noapte — sîmpul plecării. Cumnatu' Gheorghe mă anunțase de la prînz c-o să călătoreș cu vaporul de pasageri. Una: costa mai ieftin, a doua: era și mai vesel, intrucît, de la o vreme, punțile și burțile vaselor gemeau de concentrați care o țineau tot într-o petrecere. Că, ce să faci om? cînd se desparte de mîtușele dragi și se duce la moarte? Bea, cîntă, chiuie. Dar toate astea fără vedule, mai mult din disperare. Noaptea, la trecerea cursei, muierile tinere se furizau pînă în marginea noianului și priveau ca nebunele la vapoarele în drum spre Brăila și Galați. Larma allora care plecau, le

fața colonelului Cerchez”. Plus, Titi Șorici, săritura lui domnu' maior Leac. Un pic neșănită, da' face s-o știi... „Drept! Pe scări fușă mars!” — și țrepa, rap, rap, rap pe scările magaziei. „Drept! La săritură, în rînd cite unu... „Soldatul se apropie de marginea rampelor și sare cu călcîiele lipite, pe saltea cu paie agerul pe pîmint. Chestia aparte e că trebuie să țînă brațul drept înălțuri, iar palma stîngă apăsată la în-bucătura picioarelor ca atunci cînd pornești la o treabă serioasă și îți iese, piaza rea, în cale, popa Oancea.

E război și soldatul trebuie să fie destoinic, Titi Șorici. Cumnatu Neicu și-a ucis aliatul. Sau, mai bine-zis, stăpînul. Am hrănit un criminal Titi Șorici. Cumnatu' Gheorghe, ca-i e frate, nu se uită la Neicu nici cu dosul. L-a pus pe goana... și cu lăm lumă și l-am crescut. Pentru Vetina am făcut-o. Da, adevărat, dar unul de sub unghia mea l-a scos. Și el l... Eh, tineretul de azi nu are recunoștință. Noi am fost alfel: mai plecați în suflet, mai ascultători. Și n-am dat cu călcîiul în ugerul vacii cînd ne-am făcut mari. Neicu s-a întors de pe front și rîdea: „Ce tabăru, mă Berechet? (maiestate eram neve Pavel). Asta-i armata lui Boboi, opt în brînză, opt în foi. Faceți instrucție cu patru arme adevărate și doauzei și șase cioplipe din bușnea de ploș și cîntăci ca timpilii.

Cîntăm, căci puterea soldatului român n-o face arma, cumnate Neicule... Soldatul român, Titi Șorici, își zdrobeste inamicul cu pumnul. Dă-i ordin să-ți umfle luma de piept și să-ți dea cu capul de tot peretei. Ți-o umflă și — poc! — îi curăță masele din gură. Citește cartea de istorie, să vezi.

Nu mă ascund: l-am iubit pe Neicu și l-am corcolit cînd era mic. Am spus-o și jandarmilor. N-am avut copii și mă legasem de el, parcă era al meu. Știa să cînte frumos și-i dam să bea, oua crude. „Bea mă, că asta ține glasul bun”. Și el bea, dar n-avea n-raf de zahăr presărat deasupra. Ii ziceam Vetinei, noaptea: o să crească mare cumnatu' asta micu' și o să sîbă grijă de noi la bătrînețe”. Dar a ieșit pe dos; s-a iscat din el un ucigăș.

Mă gîndesc că frontul l-a stricăt. Dar mai zic una: totdeauna a avut în el deosebită intunecat. Eu țîn rășite multe, cincizeci sau o sută de perechi. Așa am apucat de la tata: bălăganul să crească gîște. Toamna, cînd le scot la vînzare, poți să pui cite-un sac de pombînt între arpile lor și zhoară cu el pîn' la moară, atît is de gras. Neicu, spurcat de mine la dulce, bea ouale gîștelor și

furat-o, auzi. Ai scos din ea de toate și n-ai dat nimă-nu nimic. Ai furat un șlep de carotii, așa ai făcut avere, să te ferești de Dunăre, pești te caută.

A doua zi s-a întins vorba în tot satul: pe Pavel Berechet l-au strigat azi-noapte pești. Tărtorul crapilor s-a ridicat în coadă și l-a chemat: Berechet, vino la Dunăre, Berechet — și-și scielea ceexclul din ureche care cîntărește două ocale și scannău c-o ancoară de vapor.

Dar Dunărea, iaca, cum nu m-a strigat pe mine. Pe el l-a strigat. A omorît un neam și s-a dus să se ascundă în duhoarele ei. Eu mă fereș de apă, ca vîlpea — scrie și-n cartea sfîntă că omul de apă să se teamă și de foc.

El zace-n smîrcuri și se hrănește numai cu pește, ca vidrele. Dar nu scapa: ai ridicat sabia, de sabie vezi pieri, cumnate Neicule. Barem de l-ar prinde mai repede, mă Titi Șorici, aș dormi liniștit nu m-ar mai trece jandarmii pe dește. Toată legiunea, cînd are chef să petreacă; hai la Pavel Berechet și la Gheorghe Jinga, iar Berechet și Gheorghe lînga se uită cum se topeș bucatele de pe masă și înduță fără să cîntesească, Neicu spintecă un neam și Berechet plătetește frînde-l, Titi Șorici, și-ți dau un premiu. Dau cît cere, au ies mai ieftin. Neicu face omor — c-a vrut Kurt ala să dezvelească o mîierușă — și Berechet trage pombul. Nu-i drept uolc. Vorbes, beau și mi se ridică singele la cap, leș și iau trupa la muștrulălu. Drept! Culcat! Pe burta, mama voastră, să mă răcoresc și eu. Pilaf îi fac, Titi Șorici. Scoal' Mohrene și erigă adunarea! Baza căpărlu Mihăilii.

Imprejurările, cit mai ales cauza înfăptuirii omorului, scăpau pîrînderii lui Berechet.

Iată-le.

Venit de pe front, cîung de trei degete, Neicu Jinga începe să trăiască ferit de lume, ca lăratecul sub spuză. Avea doauzei și trei de ani. Îndesat, lat în spete, purta părul tunc scurt, ca la cazarmă. Oacheș, fata rotundă, ras drept, cu nările răscolite adine, mușchiulose, rîcut (muierile tinere îi tăiau desori calea și, fiindcă se știa dorit, el le privea cu nepăsare, parcă i-ar fi fost lenș de le inhățe de subsori) se învaluia desori într-un fel de abur amenințator. Îndărătul fărțurii lui era, ai fi zis, o altă lîmă care ascute mereu cutițe.

— Ești eroul nostru, îi zise Berechet și i s-a urcat la cap. Nu-i rău, dar vezi, fumul scosote gîndurile din vizuină, unul cite unul ca pe vulpi. Chestia e că nu le dai pe toate pe față.

FĂNUȘ NEAGU

TIȚA

la treisprezece ani

Fragment din romanul „SATUL HOȚILOR DE CAI”

smulgeau suspine și smiorcătură, iar cînd venea timpul să se întoarcă în așternuturile goale, le apuca sila și greața de la lingurică.

— Gata, măi? strigă cumnatul, apărînd în prag... Era îmbrăcat cu tot ce găsisse mai răpîcușos. Hai, e vremea, a bătu clopotul la debarcadere.

Dar Vetina, de colo; poc!

— Lasă vaporul, nenic! O să mergem călări așa cum cere ordinul.

— Zău?! Și de unde să iau cal? Eu n-am hrănit caii pentru armată. Dă-mi tu unul de la tine, dacă ești atît de deștept.

— Îți dau. Întră în livadă și caută sub poala nucului.

— De ce furat? întrebă cumnatul.

— De ce vrei să știi? rîde Vetina. Am dat o mie de lei pe ei. Să nu-i gonjiți, sînt obșioși. Al care mi i-a adus, i-a scos tocmai din privăriturile de lîngă șerbanu.

La Brăila am lăsat caii în seama rîndașului de la hanul lui alde Șoroagă și-am plecat să ducem două cobilice cu pășarii maiorului Leac, loctiitor de comandant la Cercul teritorial. Îți spun numele, tu o să zici, Titi Șorici, că sînt prost, mă dau la mîna ta; nu mă dai, maiorul e pe front acum, i-a-l te ruda dăci mă poți.

Ne-a deschis bucutăreasa. Somnorosă — miroșea a sudoare caldă, dar mai mult a scîmă de piscică — a a numărat găinile legate perechi, le-a cercetat sub coadă pe cele oatoare — uite-așa depina din dește — și le-a aruncat în țarcul din fundul curții.

„Dare de mîță” zice cumnatu' Neicu care s-a luat în bețe și cu statul și cu nemții și se ascunde acum în baltă. Zică ce-o vrea. Eu știu c-am dat cu o mîna și am luat cu trei. Și ce-am dat, vreau să știu? Găini, doi cai și cîte zece ture de călăbă, bani gheați. Am plătit ca să nu mă cură, Titi Șorici. Vreau să trăiesc o sută de ani bătuți pe mîchie și să mor pe perna mea. Pentru asto, mă dau dacă e nevoie. Nu-mi pare rău de nimic decît de ăia patru saci de puf și de pîrul de porc pe care craci lunguți de cumnata Din-culesa, cu toate că m-am întors acasă în aceeași zi, n-a vrea să mi le dea îndărăt.

Poc! te capăt eu cu ceva la mîna, Pavel Berechet știe să-și ia și capetele și dobinzile. Cu dinții dacă trebuie.

Dar fără mîntă Vetinei, am fi pîrit-o cu Leac. Fi-ndică el ne trimitește ordinele, s-a văzut numai decît cînd a ieșit în curte.

Era în zori și el ieșe în cămașa de noapte, cu cruciulițe. Noi doi — smirna.

— Să trăiți, domn' maior!

— A, Berechet și Jinga! — și ne strînge mîna. Mă, dar bețivani mai sînteți, vă duhnește gura ca altă aia. Ce-ați băut?

— Tuică, zice Gheorghe.

— Tuica, frate, atacă, o otrăv curată. Să beți vin;

— Tuica e mai iute de picior, spun eu. Nici n-ai apucat s-o dai bine pe gît și — gata a și ajuns la creier și, la gliceață frăție!

— Unde-s caii? mi-o rețea maiorul.

— La Șoroagă.

— Cum sînt: globanji sau?...

— Lei-pareții, domn' maior. Chiștia saltată, focurile vîi, neatinse, nîrle rupte...

— Glesnele?

— De căpîrtori. Lujer de floare.

— Li luați și-i duceți în grajdul meu de la hipodrom. O c-o trec în dimineața asta să-i văd. Uiu mergeți la Cerc, vă prezentați la magazie, vă luați efecte și arme — și înapoi la Plătărești. Sînteți șefi peste grădina de zarzavat a lui „3 artilerie Franța”. Jinga cu scoatellele, iar Berechet, cu munca și instrucția. Armată la cararamă, sergent Berechet, gimnastică și minuțea armat. Dar baza, pe gimnastică. Ține cărușia asta și să-nveți pe de rost toate figurile.

Ca pe apă le știu Titi Șorici. Poți să mă scoli din somn la miezul nopții și să te spun dintr-o suflare. La început, pentru desmătușirea naselor, aplică în față și pe spate. Asta-i mîzlicul. Pe urmă poc! „Cracea ofterului tînd”, broasca jecmăntului”, tîrîtoarea școlii superioare de război”, „salamanlicul lui Osman Pașă în

da și la cîini să linchească. De ce-o făcea? Avea microbul crimei în el, asta e. Noi toți avem un microb în noi — și eu, și tu, și ăsta a lui' Neculai Mohreanu — și un microb vine și se bașă-n fiecare om, e chestie spuse de doctori, dar el a avut microbul aia care i-a zis: „ia mă, Neicule, doar face de vie și tai-l pe burta pe neamțul Kurt!”

Cine e croit să fie rău, dă semne de mic. Mărunte cit lîndina dar sînt semne. Numai că eu nu le-am luat în seamă. E și greu, mă Titi Șorici, mai ales că ăștia, micii copiii, vreau să zic, știi și tu asta, că ai trei, cu trîmbișă lor învelesc casa.

Neicu era tare și în chestii de-astea, în trăsni, laca o întîmplare. Era la doi ani după însuștoarea mea cu Vetina, și Neicu avea șapte ani. Era primăvara și el se da huța pe porțile de la sală: „huța-huța, haba Upa, a venit să-mi dea bănuța”. Eu ascuteam haraci în curte și ascultam. Și dam cu toporișca — cioc — cioc — după cîntecul lui. Cînd tace, mă opresc din cioplipe, ce să vezi? El luase din cui portretele lui ta-su și-al mîi și și le puse pe sală, la soare.

— Neicule, zic, ce faci acolo, mă copile? Vetina, ieși afară fă, și-i privește pe alde socru-miu unde i-a pus Neicu.

Aoleul sera Vetina. Te pomenești c-a desbîrnat scoicile din ramă cu briceaguri!

— Și poc! — să-l ia în unghii, Dar Neicu, blind: — I-am scos la soare să se încălzească. În casă e umbră.

Vetinei i s-a-annuiat inima:

— Să nu mă faci asta, țaiță, soarele țege fotografice. Vrei să se strice pozele să nu-mi vezi pe alde tăica? Tu nici măcar nu-ți știi cum erau de-adevăratelea.

— Ii știu. Lui tata îi plăcea vinul. Aide, țaiță, să-l ducem așia la butoi în cramă, să mîroșea puțin.

Nebela neșă de-ici venea să-i bea apa din gură — și-am intrat și eu în joc. Am lăsa fotografiele și le-am cărat la butoi. Butoiul ne-ncupit, îl păstram să-l desfac de Sf. Petru și Pavel, ziua mea. Am dat gaură cu corba, am scos o oală și-am cîntisit pentru pomeneala alde socru-miu.

Abea mai încocă, cînd Neicu s-a făcut mare, am văzut că pornise strîmb din naștere. La cutremurul din '40 s-a dat el pe față. Titi Șorici și loane, nu știu cum a fost la voi în Dobrogea cu cutremurul, dar aici a fost pîrjolul lui dumnezeu. Cînd mă gîndesc ce huală și ce clătinate, se-ncetește carnea pe mine de frică. Uite, așa săltau casele, măi! Inti și-nții s-au pornit să uleie cîinii. Mama mă-si, parcă dăduse turbare-n ei. Imediat după cîinii, în baltă, au început să latre lupii. De groază, fușă-n curte, cu Vetina și cu Neicu, desbă-căi, că era noaptea. În curte și mai rău — vacile răsunăte fumiile, caii sfiorău, strîngîndu-se unul în altul, găinile cîrîiau, vecinii strigau — un chiloman nemeiapimă, „Huș dracului!” pe ace să strig la găini — nu știu de ce mi se părușea tocmai pe ele — și de-odată simt cum pîmîntul începe să se zgîlție. Parcă porniseră pe dedesubt toți draci cu carele să ducă pietretoa cu chirie la Brăila. Poc! cade perdea de la ocolul oilor, geamurile trosnesc, salcîmii se scutură, muierca bocșete, Neicu geme, lungit în praf pe burta.

— Cutremurul, Vetina! strig.

— Culă-te! țipi Vetina.

Cad în brînză lîngă ei și dădău văd că Dunărea se aplăcă și se varnă în noian, taman ca o albăie cu zoale pe care-o apesi într-o margine cu piciorul. Era lună și clipa asta am văzut fundul Dunării gol.

Era o spinare uriașă de pîmînt sau de piatră de pe care se scurgeau șuvoale de nămol spre noian. Vagoane de pește, unul peste altul, se zbăteau într-o forfăială de moarte, fără așă. Ii îneca nămolul și ei se aruncau în sus.

— Mă, Neicule și Vetina, le spun cînd se liniștește pîmîntul, mă, ce-am văzut!... Dacă venea peste noi atîta pește, ne mîca de vil.

Da, i-am văzut și eu, zice Neicu. Erao mult și toți te strigau „Pavel Berechet, Pavole, vino la Dunăre!”

— Și n-ai năzărît. Pești n-au gra...

— Nu, te strigau pe matală. Să ocolești Dunărea c-ai

— Ce vrei să afli? întrebă Neicu. Spune lămurit.

— Cum e acolo? Rău, rău de tot sau... nimic? Mie poți să-mi spui tot. Cu altul să bați de seamă.

— Și rău și nimic.

— Așa, bun. (Nu pricepuse, zicea: „bun” ca s-o termine; nu știa de alfel nici să întrebă). Să te iei de lucru. Vino la grădina „3 artilerie Franța” plătete cîntisit.

<

Pe urmele materialelor publicate

Calitatea produselor - preocupare principală

La sfârșitul anului trecut ziarul nostru (nr. 4471) a publicat raidul anchetei intitulat: „Calitatea produselor - preocupare principală”, în legătură cu modul în care unele posturi utemiste de control din câteva întreprinderi din orașul Bacău sprijină buna desfășurare a procesului de producție.

Despre activitatea postului utemist de control de la secția țesătorie a Fabricii „Proletarul”, autorii materialului spun, acum șase luni, cuvinte de laudă. Se evidențiază faptul că în raidurile întreprinse, acesta a urmărit procesul de producție pe parții, semnalând deficiențele, a generalizat experiența înaintată, contribuind astfel la îmbunătățirea continuă a calității produselor.

După publicarea materialului, postul utemist de control a desfășurat în continuare o activitate rodnică, îndeosebi pe linia sprijinirii îmbunătățirii calității produselor. Și acum raidurile se organizează cu regularitate, la ele au participat oameni de specialitate: maștri, ingineri și tehnicieni din serviciul control de calitate.

Metodele folosite de tânărul țesător Constantin Munteanu, de pildă, (de peste un an de zile dă produse numai de calitate superioară) care au avut ca rezultat reducerea cu 50 la sută a deșeurilor sub normalul admis, au fost larg popularizate de postul utemist de control, fiind folosite astăzi de aproape toți tinerii din secție. Ca urmare, s-au economisit numai în primul trimestru al anului, 600 kg de fire, din care se pot țese 1200 mp produse textile.

Numeroasele acțiuni întreprinse de post sub îndrumarea organizației U.T.M. își au desigur partea lor de contribuție la bilanțul bogat cu care s-a încheiat primul trimestru al anului: indicile de calitate planificate a fost depășite cu 21000 mp, realizându-se cu peste 21000 mp mai multe țesături de calitate „extra”.

În aceeași întreprindere, postul utemist de control din secția filatură a fost criticat, pe bună dreptate, pentru faptul că n-a pus în centrul activității problemele majore. O asemenea problemă o constituie aici respectarea disciplinei în producție. În vreme ce există neajunsuri în această privință, P.U.C. se ocupa de probleme minore, nesemnificative. După apariția materialului, activitatea postului a fost direcționată într-o anumire generală a organizației de bază U.T.M. Cu acest prilej tinerii au făcut propuneri importante pentru ca acesta să devină un sprijin în îmbunătățirea muncii lor. Critica a ajutat. Activitatea a început să fie orientată în spre problemele principale ale producției. Articolele au fost bine documentate, au cuprins sugestii și recomandările n-au întârziat să se arate. Secția filatură este astăzi evidențiată în întrecerea socialistă pe fabrică. Tinerii ca torcătorii Ion Coroi, Constantin Birgu, Iosif Tiba din echipa de levată a secției (criticată într-un articol de la gazeta postului), se numără astăzi printre muncitorii cei mai harnici. Prin munca desfășurată, și postul utemist de control a contribuit ca indicile de calitate să se îmbunătățească, iar procentul de țesături rebusate să scadă cu 0,7 la sută.

Un colectiv criticat în articolul respectiv este cel din secția „Pijamale” a Fabricii „Confecția” care nu a acordat atenția cuvenită calității produselor. Aceasta și-a găsit cauza în deficiențele orientate în înțierea unor acțiuni. Așa de exemplu, raidurile nu aveau eficacitatea necesară pentru că

la ele nu erau antrenati și oamenii de specialitate. Vizita făcută recent la Fabrica „Confecția” ne-a dovedit că semnalul critic a avut rezultate bune. După o analiză temeinică, întreprinsă de organizația de bază U.T.M., postul utemist de control și-a îmbunătățit activitatea folosind forme variate, eficiente. Cunoșcând bine sarcinile de plan, felul cum sînt ele îndeplinite, discutând cu conducerea secției, postul și-a stabilit acțiuni care vin cel mai direct în sprijinul producției. Astfel pregătite, raidurile respective s-au soldat cu rezultate bune. Lipsurile semnalate au fost criticate în articole și caricaturi în gazeta postului, în adunările generale U.T.M. Produsele cu defecte se expun — însoțite cu numele celui ce le-a executat, într-o vitrină special amenajată. La inițiativa comitetului U.T.M., periodic sînt invitați tinerii calități produselor. Și acum raidurile se organizează cu regularitate, la ele au participat oameni de specialitate: maștri, ingineri și tehnicieni din serviciul control de calitate.

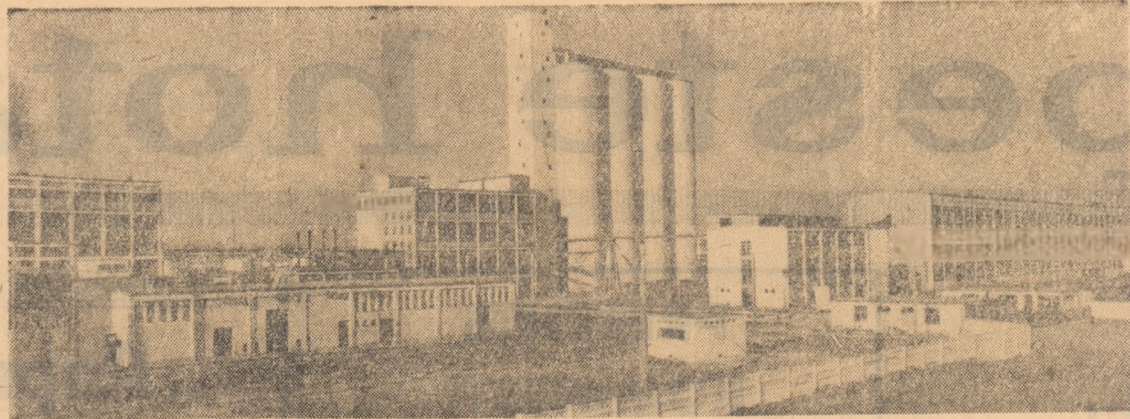
Metodele folosite de tânărul țesător Constantin Munteanu, de pildă, (de peste un an de zile dă produse numai de calitate superioară) care au avut ca rezultat reducerea cu 50 la sută a deșeurilor sub normalul admis, au fost larg popularizate de postul utemist de control, fiind folosite astăzi de aproape toți tinerii din secție. Ca urmare, s-au economisit numai în primul trimestru al anului, 600 kg de fire, din care se pot țese 1200 mp produse textile.

Numeroasele acțiuni întreprinse de post sub îndrumarea organizației U.T.M. își au desigur partea lor de contribuție la bilanțul bogat cu care s-a încheiat primul trimestru al anului: indicile de calitate planificate a fost depășite cu 21000 mp, realizându-se cu peste 21000 mp mai multe țesături de calitate „extra”.

În aceeași întreprindere, postul utemist de control din secția filatură a fost criticat, pe bună dreptate, pentru faptul că n-a pus în centrul activității problemele majore. O asemenea problemă o constituie aici respectarea disciplinei în producție. În vreme ce există neajunsuri în această privință, P.U.C. se ocupa de probleme minore, nesemnificative. După apariția materialului, activitatea postului a fost direcționată într-o anumire generală a organizației de bază U.T.M. Cu acest prilej tinerii au făcut propuneri importante pentru ca acesta să devină un sprijin în îmbunătățirea muncii lor. Critica a ajutat. Activitatea a început să fie orientată în spre problemele principale ale producției. Articolele au fost bine documentate, au cuprins sugestii și recomandările n-au întârziat să se arate. Secția filatură este astăzi evidențiată în întrecerea socialistă pe fabrică. Tinerii ca torcătorii Ion Coroi, Constantin Birgu, Iosif Tiba din echipa de levată a secției (criticată într-un articol de la gazeta postului), se numără astăzi printre muncitorii cei mai harnici. Prin munca desfășurată, și postul utemist de control a contribuit ca indicile de calitate să se îmbunătățească, iar procentul de țesături rebusate să scadă cu 0,7 la sută.

Un colectiv criticat în articolul respectiv este cel din secția „Pijamale” a Fabricii „Confecția” care nu a acordat atenția cuvenită calității produselor. Aceasta și-a găsit cauza în deficiențele orientate în înțierea unor acțiuni. Așa de exemplu, raidurile nu aveau eficacitatea necesară pentru că

ALEXANDRU IANCU

Fabrica de ulei „Unirea” din Iași

Foto : SORIN DAN

INFORMATII

Primirea de către prim-vicepreședintele Consiliului de Miniștri al Republicii Populare Romine, Georgehe Apostol, a ambasadorului Republicii Austria la București

Joi, 7 mai 1964, prim-vicepreședintele Consiliului de Miniștri al Republicii Populare Romine, Georgehe Apostol, a primit în audiență pe ambasadorul Republicii Austria la București, Dr. Paul Wetzler.

Delegația Parlamentului austriac în frunte cu Rosa Lochmann, membru al Consiliului Național, a plecat joi dimineață într-o călătorie prin țară.

La sosire în orașul Ploiești, oaspeții au fost întâmpinați de deputatul Marii Adunări Naționale Gh. Stah, președintele statului popular regional. Delegația a vizitat Rafinaria Trelean, unde directorul general Gh. Pescaru a dat oaspeților ample explicații cu privire la procesul tehnologic de valorificare superioară a țițeiului.

În cinstea oaspeților, președintele statului popular regional a oferit la Sinaia un dejun. După-amiază, delegația a sosit în orașul Brașov, unde a fost întâmpinată la sediul statului popular regional de deputatul în Marea Adunare Națională, Ion Mărcuș, președintele statului popular regional și de alți reprezentanți ai organelor locale de stat. Aici, oaspeților li-au fost prezentate diferite aspecte ale dezvoltării acestei regiuni.

Seara, delegația Parlamentului austriac a asistat la un spectacol folcloric prezentat la Teatrul muzical Brașov de formații de artiști amatori din uzine și întreprinderi locale.

La sfârșitul spectacolului, artiștii amatori le-au fost oferite flori din partea delegației Parlamentare.

În timpul vizitelor, membrii delegației austriece sînt însoțiți de Filip Gelz, Maria Manolescu, Mircea Robreanu, deputații ai Marii Adunări Naționale, și de membri ai Ambasadei Austriei în R. P. Romine.

Primirea la Consiliul Central al Sindicatelor a delegațiilor sindicale de peste hotare care au participat la sărbătorirea zilei de 1 Mai

Joi la amiază, în încheierea vizitei în țara noastră, delegațiile sindicale din Uniunea Sovietică, R.P. Chineză, R.S. Cehoslovacă, R. D. Germană, R.P. Bulgaria, R.P. Ungară, R.P.D. Coreeană, Republica Cuba, Algeria, Chile, Cipru, Ghana, Guinea, Italia, Mali, Uruguay și Venezuela au fost primite la Consiliul Central al Sindicatelor.

În timpul șederii în Republica Populară Romine, oaspeții au participat la demonstrația de 1 Mai, au vizitat întreprinderi industriale, șantiere de construcții, G.A.S., instituții culturale, stațiuni balneoclimatice.

Cu prilejul întîlnirii, oaspeții au mulțumit călduros pentru prilejul ce li s-a oferit de a participa la demonstrația oamenilor muncii din Capitală cu ocazia zilei de 1 Mai, de a cunoaște munca entuziastă a poporului român, viața sa tot mai îmbelșugată. Ei au arătat că au fost deosebit de impresionați de dragostea cu care oamenii muncii din țara noastră

tră și-au exprimat la demonstrația de 1 Mai atașamentul lor față de Partidul Muncitoresc Român și guvernul, față de cauza socialismului și a păcii, și de marile realizări obținute de poporul român în dezvoltarea economică națională și creșterea nivelului de trai.

Întîlnirea s-a desfășurat într-o atmosferă caldă, tovarășească.

Cu prilejul Zilei Independenței de stat a Romîniei și Zilei victoriei asupra armatei hitleriste, în cluburi, case de cultură, școli, universități, cămine culturale și unități militare au loc în aceste zile expuneri urmate de programe artistice, simpoioane, seri literare și muzicale.

În sala clubului Combinatului poligrafic Casa Șteinei, numeroși muncitori au ascultat joi expunerea generalului maior C. Popa, consacrată acestei sărbători, iar la clubul Uzinei „Semănătoarea” a vorbit generalul maior Ion Anghelou.

Simpoioane și expuneri, au mai avut loc la cluburi, case de cultură, școli din Capitală, precum și în numeroase localități din regiunile Ploiești, Suceava.

Joi seara a avut loc la cinematograful „Republica” din Capitală un spectacol de găie cu filmul artistic cehoslovac „Liturgia de la miezul nopții”, organizat cu prilejul celei de a 18-a aniversări a eliberării Cehoslovaciei de sub jugul fascist.

Au asistat Eduard Mezinescu, adjunct al ministrului afacerilor externe, Virgil Florescu, vicepreședintele al Comitetului de Stat pentru

Cultură și Artă, conducătorii unor instituții centrale și organizații obștești, oameni de cultură și artă, un numeros public.

Au fost de față Jaroslav Sykora, ambasadorul R. S. Cehoslovacie în R. P. Romine, precum și alți membri ai corpului diplomatic.

Paul Cornea, directorul studioului cinematografic „București” a prezentat publicului delegația de cinești cehoslovaci.

Filmul s-a bucurat de succes.

Joi seara s-a înapoiat în Capitală, venind din Anglia, delegația care a participat la manifestările ce au avut loc la Londra și Stratford on Avon, cu prilejul aniversării a 400 de ani de la nașterea lui William Shakespeare.

Delegația a fost condusă de Dumitru Popescu, vicepreședintele al Comitetului de Stat pentru Cultură și Artă. Din delegație au făcut parte: artistul poporului Radu Beligan, președintele Consiliului teatrelor, regizorul Lucian Giurcescu, artista emerită Marcela Rusu și regizorul Călin Florea, directorul Teatrului Național din Craiova.

La sosire, delegația a fost întâmpinată de reprezentanți ai conducerii Comitetului de Stat pentru Cultură și Artă, ai Ministerului Afacerilor Externe, oameni de artă și cultură.

(Agerpres)

„Poporul român a obținut rezultate considerabile”

Declarațiile d-lui Philippe de Seynes, secretar general adjunct al O.N.U.

Într-o convorbire cu reprezentanți ai Agenției Romine de Presă „Agerpres” și ai Radioteleviziunii, dl. Philippe de Seynes, secretar general adjunct al O.N.U., șeful Departamentului pentru problemele economice și sociale al O.N.U., a declarat printre altele:

„Sînt foarte recunoscător pentru ocazia care mi-a fost oferită, în urma invitației ministrului afacerilor externe al R. P. Romine, de a face cunoștință cu țara dv. Din ceea ce am văzut aici mi-am format convingerea că poporul român muncește cu mult avînt, cu pricepere, depune eforturi pentru cauzarea unei societăți noi, că de pe acum el a obținut rezultate considerabile. Am putut să-mi dau seama de realizările din domeniul tehnicii vizitînd cîteva întreprinderi industriale ca Uzinele „23 August” din București și Uzinele „1 Mai” din Ploiești. Am constatat astfel, că România a atins un nivel tehnic dintre cele mai înalte. De asemenea, mi-am putut da seama și de realizările obținute pe tărîm social, îndeosebi în ceea ce privește sănătatea. Una dintre impresiile cele mai profunde pe care mi le-a oferit vizita în țara dv. este felul cum sînt concepute și îndeplinite planurile de transformare a orașului București. Este un exemplu extrem de elocvent de ceea ce se poate realiza printr-o planificare judicioasă. Am fost foarte bucuros că am avut prilejul să stau de vorbă cu acei ce răspund de această problemă, parte integrantă din pro-

gramul general de dezvoltare economică și socială a Romîniei.

Sper mult să pot reveni în țara dv. și să studiez mai îndeaproape unele realizări din domeniul științific. Institutul de infrarubiologie l-am vizitat cu emoție, deoarece profesorul Șt. S. Nicolae, directorul Institutului, a lucrat mult timp în Franța într-o disciplină în care țara mea ocupă un loc de frunte. A fost pentru mine revelator să constat rezultatele extraordinare obținute aici cu atît mai mult cu cît știința microbiologică era considerată ca o specialitate a Franței. Cercetările Institutului de infrarubiologie în această ramură de știință și științelor, pînă la promisiuni, se află după părerea mea pe cea mai înaltă treaptă a progresului științific.

România — a spus în continuare dl. Philippe de Seynes — își îndreaptă eforturile în cele mai diverse direcții în scopul construirii unei societăți noi, în permanentă înflorire, în care progresul material se afirmă de la an la an.

Această vizită mi-a confirmat părerea pe care mi-o formasem despre țara dv. cu prilejul diferitelor reușiri internaționale ale Organizației Naționale Unite. Politica Romîniei este o politică de cooperare deplină cu toate țările din lume indiferent de regiunile politice și economice. Contactele pe care mi le-a permis actuala vizită mi-au întărit această convingere.

Plecarea d-lui Philippe de Seynes

Joi dimineața a părăsit Capitala Philippe de Seynes, secretar general adjunct al O.N.U., șeful Departamentului pentru problemele economice și sociale ale O.N.U., care a făcut o vizită în țara noastră la invitația ministrului afacerilor externe, Corneliu Mănescu.

La plecare, pe aeroportul Băneasa, oaspetele a fost salutat de Corneliu Mănescu, ministrul afacerilor externe, Roman Moldovan, prim-vicepreședintele al Comitetului de Stat

al Planificării, Mircea Malița, adjunct al ministrului afacerilor externe și alți persoane oficiale.

SPORT

• În penultima rundă a turneului internațional de șah de la Virșet, maestrul român Victor Ciocîlcea l-a învins cu pieșele negre pe iugoslavul Kvoac, Puc a câștigat la Popov, Silviu la Grozdanic, Bulkan a pierdut la Knezevic.

Înainte de ultimele runde, liderul clasamentului este gabiștul iugoslav Matulovici cu 12 puncte, urmaș de Knezevic 11 puncte, Parma 10,5 puncte. Ciocîlcea ocupă locul 6, cu 8,5 puncte.

• Mîine, la Varșovia, pe stadionul „Cea de-a 10-a aniversare”, va avea loc festivitatea de deschidere a celei de-a 13-a ediție a „Curselor Păcii”. Ciclistii vor porni adev. în prima etapă care se va desfășura pe străzile capitalei poloneze, de-a lungul a 94 kilometri.

Tradiționala întrecere ciclistă reunește anul acesta la start pe cei mai buni rușii amatori din Anglia, Belgia, R. P. Bulgaria, Cuba, Danemarca, Finlanda, Franța, Iugoslavia, Maroc, R. P. Romine, R. P. Ungară, U.R.S.S., R. S. Cehoslovacă, R. D. Germană și R. P. Polonă.

Participă, de asemenea, o echipă internațională formată din alegătorii elvețieni, libanezi și norvegieni.

Traseul cursei Varșovia-Berlin-Praga, măsoară 2.229 kilometri ce vor fi parcurși în 14 etape, cu două zile de repaus la Poznań și Aue.

Echipa R. P. Romine, care a participat la toate edițiile „Curselor Păcii” va lua plecare cu următoarea formație: Gabriel Moiceanu, Constantin Dumitrescu, Ludovic Zanon, Walter Ziegler, Ion Stoica și Ion Ardeleanu.

(Agerpres)

CINEMATOGRAFE

AVENTURILE UNUI TINAR — cinematoscop rulează la Patria orele 9, 12, 15, 18, 21. LITURGHIA DE LA MIEZUL NOPTII rulează la Republica orele 10, 12, 15, 17, 19, 21. ANACONDA rulează la Capitala orele 9,30; 11,45; 14, 16,15; 18,45; 21. NU SE POATE FĂRA DRAGOSTE rulează la Victoria orele 10, 12, 14, 16, 18,15, 20,30. GRIȚIVA orele 10, 12, 16, 18,15; 20,15. CARPAȚII orele 10, 12, 14, 16; 19. SEARA PRIETENILOR FILMULUI FRĂȚII CORSICANI — cinematoscop rulează la București orele 9, 11,15; 13,30; 16,30; 18,45; 21. Fero-viari orele 9, 11,15; 13,30; 16,30; 18,45; 21. CELE TREI LUMI ALE LUI GULIVER rulează la Centrala orele 9,30; 11,45; 14, 16,15; 18,30; 20,45. Golești orele 10, 12, 15, 17, 19, 21. OZI CA LEI rulează la Unirea orele 16, 18,15; 20,30. Cosmos orele 16, 18, 20. ÎNTRU MALURI — cinematoscop rulează la Lumina orele 10 — 14 în continuare. 16, 18,15; 20,30. Miorita orele 10, 12, 14, 16, 18,15; 20,30. LIMUZINA NEAGRĂ — cinematoscop rulează la Intrarea între poartă orele 10, 12, 14, 16, 18, 20,30. DRAGOSTE LA SEARA rulează la Excelsior orele 10, 12, 14, 16, 18,15; 20,30; 22,00. TOMIS orele 10, 12, 14, 16, 18,15; 20,30. Aurora orele 9,45; 12, 14,15; 16,30; 18,45; 21. UCIGA SĂLII SI FATA rulează la Volga orele 10, 12, 16, 18,15; 20,30. DOM NIȘOARA... BARBĂ-ALBASTRĂ rulează la Culturala orele 15, 17; 19, 21. ZILE DE FIOR SI RIS — rulează la Bucegi orele 10, 12,15; 16, 18,15; 20,30. Modern orele 10, 12;

14,15; 16,30; 18,45; 21. KALOIAN rulează la Festival orele 9,45; 12; 14,15; 16,30; 18,45; 21. LITURGHIA DE LA MIEZUL NOPTII rulează la Republica orele 10, 12, 14,30; 16,30; 18,30; 20,30. Fiumara orele 10, 12, 14,30; 16,30; 18,30; 20,30. RUDE DE SINGE rulează la Bucești orele 14, 16,15; 18,45; 20,30. Viitorul orele 16; 18,15; 20,30. Pacea orele 16, 18, 20. PĂPUȘILE RID rulează la Crișana orele 16; 18,15; 20,30. Munca orele 15; 17; 19; 21. CAVALERUL PAR-DAILLAN — cinematoscop rulează la Unirea orele 11; 16; 18,15; 20,30. LINGĂ TIME TRĂIESC OAMENII rulează la Flacăra orele 15,30; 19, Popular orele 16, 19,30. SECRETUL LUI MATHIAS rulează la Vita orele 16; 18; 20. DOUĂPREZECE SCAUNE rulează la Arta orele 16; 18,15; 20,30. Luceștii orele 16; 18,15; 20,30. Drumul Sării orele 16; 18; 20.

Televiziune

VINERI 8 MAI 1964

Orele 18,30 — Universitatea tehnică la televiziune: Antene (W) de ing. Ștefan Năstase, 19.00 — Jurnalul televiziunii, 19.20 — Sport în sală — gimnastii premiați la concursul elevilor — faza pe Capitală, 19.30 — Din viața animalelor (X): Strămășii cinelii, 20.00 — Emisiunea „Săptămîna”, 21.00 — Fotbal pe glob — film, 21.20 — pagini din operele lui Jules Massenet. În încheiere — Buletin de știri și buletin meteorologic.

Valorificarea superioară a masei lemnoase

(Urmare din pag. I)

de productivitate fizică între 2,4 și 3 m.c.m.-zi.

O metodă foarte bună pe care o folosește organizația noastră U.T.M. în mobilizarea tinerilor la îndeplinirea angajamentelor luate în întrecerea socialistă este discutarea în cadrul unor consfătuiri organizate seara, la cabane, pe brigăzi, la felul cui au fost îndeplinite sarcinile pe ziua respectivă și ce trebuie făcut pentru ziua următoare. Aceste discuții sînt deosebit de folositoare pentru că ajută operativ la rezolvarea unor probleme, mobilizează tinerii pentru îndeplinirea exemplară a sarcinilor de producție.

Colectivul nostru de muncă este convins că, avînd și în viitor sprijinul organizației U.T.M., al comitetului sindicatului în mobilizarea muncitorilor la întrecerea socialistă, va obține noi succese pe linia îndeplinirii sarcinilor de producție, a valorificării complexe a masei lemnoase.

insă în ritm rapid. În curînd va începe prașia manuală și la porumb.

Pentru ca și aceste lucrări să fie executate la timp și în condiții agrotehnice superioare, consiliul agricol raional, în colaborare cu comitetul raional U.T.M., organizează simbiota la G.A.C. din Ciutura un schimb de experiență la care vor participa președinții de G.A.C., ingineri agronomi, șefii

brigăzilor de tractoare și brigăzilor de cîmp. La confătuire se va face un instructaj cu privire la reglarea și mînuirea grapelor reglabile, saplor rotative și a cultivatoarelor. Apoi, cu aceste mașini se va face o demonstrație practică în cîmp. Va avea loc, de asemenea, un larg schimb de experiență privind modul în care trebuie efectuate lucrările de întreținere, precum și asigurarea densității la hectar.

(Agerpres)

Studente, studente...

că ar fi uitat, de dragul „Rodica”, de cealaltă Rodică și de primăvară...)

O umbră de nostalgie

Și iată, că în această sărbătoare, în care calculul și desenele exact își dau întâlnire, plutesc o umbră de nostalgie, cu un abia auzit „Gaudemus igitur”, la sfîrșitul studentului... Munthiu și Moldovan au stat împreună în aceeași cameră de cămin, vreme de cinci ani; au împărțit emoțiile examenelor și pe acelea ale dragostei. Buna și Moldovan au făcut practică, împreună, în Republica Democrată Germană — perioadă care adăugă alte și alte amintiri tezaurului comun.

Au mai fost și meciurile, marea noastră pasiune! — Hai Politicohina — Hai Universitatea! Stadionul „Științei” plin și frenetic și tînar, în zile de meci...

— Și primăverile, în Parcul Rozelor...

— Și Monica...

— Moldovan a cunoscut-o pe Monica, încă de cînd era elevă, atunci el era muncitor la Cim-

pie Turzii. Monica e și ea acum studentă. De curînd s-au logodit. Și totuși, cred că n-ai să uiți că eu, Tănăsou, îi dădusem flori Monicăi, în locul tău. Niciodată n-aveai curajul să i le duci tu...

— Ei, închipiți-vă! Ce bine mi-ar fi stat să trec prin fața tuturor ferestrelor Complexului studențesc, ducînd și flori pe deasupra! Tădău! mi-a fost teamă că n-am să știu cum să le țin, că n-am să știu cum să mai merg și unde să mă mai uit...

— Hei, proiectele noastre, visele, idilele... O să ne revedem peste ani. Atunci să veniți să scrieți despre noi Tănase Moldovan va fi un inovator la marea laborator specializat în sudură de la Cimpia Turzii; Virgil Bunea va merge la Cugir sau la Arad — în construcția de mașini sint atîtea de făcut, atîtea începuturi mari, atîtea centre importante de acum!...

Munthiu va rămîne, probabil, credincios Cugirului care l-a trimis la facultate și mașinilor de cusut „Rodica” pe care le va moderniza, poate le va automatiza...

Glume, nostalgie, un mai cu

lor! de liliac și amintiri și vise... Totuși, peste ani și ani să veniți să scrieți despre noi! Atunci vor fi, cu siguranță, și mai multe de spus!

Dispută cu tainele Universului

Aici se studiază posibilitatea de realizare a viselor, a fantaziei. Zborurile cosmice își descriu viitoarele elipse undeva, sus pe cupola Planetariului. Studenții astronomi ai Facultății de matematică de la Universitate înfîlțesc aici adesea, în disputa cu tainele Universului, pentru cunoașterea lor.

Alături sînt laboratoarele fizicienilor și matematicienilor: laborator de optică, de electriticitate, de fizică atomică... Totul e la început aici — în săși clădirea e tînară, la fîndra Universității timorează. Lumina, spațiile aeriute, sălile de seminar, înseși amfiteatrele aude aici o nouă tradiție universitară, în locul clădirii austere, sobre moștenite de celelalte institute din țară.

Da, mai e și sala de sport, modernă, înzestrată cu tot aparatul necesar. Și toate, de la laboratoare și la teatru, la amfiteatru și sala de sport, în-

la care lucează prof. Huschil, un bun specialist.

Reparitarea la Reșița e văzută, de Mariana, ca o continuare a studiului, a specializării, ca posibilitățile pe care le are acolo. Gherghina Der vrea să se specializeze în fizică teoretică...

Totul e la început acum: dotarea laboratoarelor, Universitatea, prima promoție de fizicieni și... visele. Totuși, din toate discuțiile avute cu studenții timorează am simțit aceste lucruri pe care visele lor le deschid larg spre țară: Aradul, Cugirul, Cimpia Turzii, Reșița, Hunedoara — sînt privite de ei cu mirindă viitorilor specialiști care vor lucra acolo.

Pe măsură ce înveți carte, înveți și să visezi, înveți și să-ți înfăptuiești visele, înveți să crezi în ele.

Ferestre larg deschise

Ferestre larg deschise și flori, multe flori. De la Universitate, pașii te duc, printre plopi, spre nou complex de cămine — un orșel al studenților, în devenire.

E seară, se aprind luminile, rînd pe rînd — în sălile de lectură, în camere.

În blocul 6, camera 54, Ana Ivanciov, Ernestina Wünsch, Maria Bistrea și Melania Teodorescu, studente anul V — Filologie, vorbesc despre viitor, despre cariera pedagogică —

peste cîțiva vreme vor avea răspunderea educării unei generații. Locuiesc împreună încă din anul I, sînt prietene bune, și-au promis să se viziteze, să meargă în schimburi de experiență una la alta la clasă, să se invite la vitorele lor nunți, să nu piardă legăturile din anii studenției...

Anii... studenției...

În cadrul ferestrelor larg deschise, rîmîn să viseze trunți tinere, nunți concentrate.

Undeva, în parcurile de pe malurile Begăi, se deslășoară o idăilă înedită... Înlinire nocturnă — primul limb artistic pe care îl treacă cîinebului studenților timorează, scenariu aparținînd lui Vasile Crețu, student la filologie, este făcut după năvela sa „Nocturnă”, premiată de „Viața studențescă”. Regia — Augustin Ardeleanu.

Împreună cu „De ce-ul” la care se lucrează încă — acel cod ilimic al bunelor maniere, răspuns necesar unor anacronice apucături împreună cu acel documentar științific de desene animate, despre înmulțirea celulelor și cu multe alte proiecte — aceea alcătuiesc, în mare, activitatea cîinebului.

Și, cu aceste ultime secvențe de idăilă „în nocturnă”, prin parcurile de pe malurile Begăi se încheie și „secvențele studenției” — lărmie dintr-un tot în

de peste hotare

GENEVA:

Conferința pentru comerț și dezvoltare

GENEVA 7 — Trimisul special Agerpres, A. Ionescu, transmite: În activitatea comisiilor Conferinței Națiunilor Unite pentru comerț și dezvoltare se remarcă în prezent preocuparea majorității delegațiilor pentru încheierea dezbaterilor asupra unor puncte de pe ordinea de zi și asupra proiectelor de recomandări care se referă la problemele respective. În acest sens, mai multe probleme și proiecte, supuse discuției în comisiile I și a II-a, au fost trecute spre rezolvare definitivă, împreună cu concluziile respective, celei de a III-a comisii, care se ocupă cu problemele privind finanțarea dezvoltării comerțului internațional.

Proiectele se referă la fondul de echipament pentru dezvoltare industrială sau la fondul special O.N.U., vizează măsuri în legătură cu finanțarea, sau prevăd alte propuneri menite să ducă la dezvoltarea comerțului mondial. Unul din documentele din comisia a III-a este cel al României și Indoneziei, rezultat al unificării celor două proiecte supuse anterior discuției și al completării cu unele amendamente aduse de delegații. După cum s-a mai anunțat, acest proiect în forma sa nouă în curs de elaborare, urmează să fie supus aprobării comisiei și apoi înaintat plenarei Conferinței.

Reține atenția observatorilor

de aici interesul manifestat de marea majoritate a participanților pentru propunerea românească, ce are la bază acestui proiect privind livrările de echipament pe credit rambursabil prin cote-părți din producția obținută cu ajutorul acestuia sau prin alte produse de export ale statelor în curs de dezvoltare. Acest interes a sporit și mai mult datorită faptului că după două zile de discuții comisia a II-a a sprijinit aproape în unanimitate această inițiativă românească, recomandând în același timp, supunerea ei spre aprobare comisiei a III-a, împreună cu alte proiecte de recomandări. În concluziile sale, președintele comisiei a arătat că scrisoarea care însoțește în comisia a III-a acest document va cuprinde aprecierea conform căreia proiectul prezentat de România împreună cu Guinea, Indonezia, R.A.U. și Zanzibar s-a bucurat în cursul discuțiilor de o susținere largă, cuprinzătoare. Referindu-se la propunerea țării noastre, delegatul Algeriei a arătat că în prezent în țara sa se construiesc 15 unități industriale al căror preț va fi rambursat în acest fel. El a caracterizat documentul ca promovind o formă de cooperare necesară țărilor în curs de dezvoltare.

Utilitatea acestei forme a fost relevată și în intervențiile delegațiilor Ghaneei, Cubei, Iugoslaviei, Nigeriei, Nepalului, Afganistanului și ale altor țări. Delegații Japoniei și Venezuelei au felicitat delegația română pentru spiritul său de cooperare. Merită menționat că nici reprezentanții unor țări industriale occidentale, cum ar fi cei ai Angliei și S.U.A., nu au avut obiecții importante și nu și-au exprimat opoziția față de această propunere a țării noastre. După părerea observatorilor de la Geneva, discuțiile și concluziile pozitive ale comisiei a II-a vor constitui, fără îndoială, un argument în plus în favoarea propunerii românești, atunci când ea va fi supusă aprobării — sub formă de proiect inițiat de România și Indonezia — în cea de a III-a comisie a Conferinței.

gosiaviei, Nigeriei, Nepalului, Afganistanului și ale altor țări. Delegații Japoniei și Venezuelei au felicitat delegația română pentru spiritul său de cooperare. Merită menționat că nici reprezentanții unor țări industriale occidentale, cum ar fi cei ai Angliei și S.U.A., nu au avut obiecții importante și nu și-au exprimat opoziția față de această propunere a țării noastre. După părerea observatorilor de la Geneva, discuțiile și concluziile pozitive ale comisiei a II-a vor constitui, fără îndoială, un argument în plus în favoarea propunerii românești, atunci când ea va fi supusă aprobării — sub formă de proiect inițiat de România și Indonezia — în cea de a III-a comisie a Conferinței.

Încheierea festivalului folcloric studentesc de la Levadia

ATENA 7 (Agerpres). — La Levadia s-a încheiat festivalul de folclor al asociațiilor studențești din țările balcanice și din regiunea mediteraneei răsăritene.

Formația folclorică a studenților din țara noastră a susținut un bogat program artistic care s-a bucurat de un mare succes.

Perfecțiunea interpretării a adus ansamblului românesc ovații și urale din partea celor prezenți.

Primarul orașului Levadia, Andriodakis, a oferit în cinstea conducerii ansamblului românesc o masă. În cadrul unei întâlniri cu membrii ansamblului, primarul orașului Levadia s-a interesat de problemele de învățământ și viață ale studenților din România și a mulțumit pentru spectacolele prezentate.

În numele membrilor ansamblului, I. Cîrîiță a mulțumit pentru ospitalitate și pentru călduroasa primire făcută solilor artizilor românești.

PREZENȚE ROMÂNEȘTI

PARIS. — În marea sală de expoziții a Uzinelor Symca de pe Champs Elysees, în care sînt prezentate în mod obișnuit publicului parizian diferite modele de automobile ale uzinelor, s-a deschis o expoziție turistică românească. Expoziția este organizată de biroul O.N.T. Carpați la Paris și uzinele de automobile Symca, și cuprinde fotografii din diferite regiuni ale României, afișe și date permițînd o mai bună cunoaștere a frumuseții turistice ale României.

Expoziția a fost inaugurată de ambasadorul R. P. Romînia la Paris, dr. Victor Dimitriu. Au participat numeroase personalități, printre care George Hereli, președinte și director general al uzinelor Symca, Bertrand, inspector general, reprezentînd Comisariatul general pentru turism din Franța.

Au fost de față Paul Georgescu, directorul Oficiului de turism O.N.T. Carpați în Franța, precum și membrii ansamblului „Rapsodia romînă”.

Expoziția va rămîne deschisă două luni. TOKIO. — În sala de expoziții a marelui magazin universal „Mitsukoshi” din Tokio s-a deschis, în prezența printului Mikasa și a membrilor corpului diplomatic, Expoziția internațională de timbre, cărți pentru tineret, afișe etc. La această expoziție participă și R. P. Romînia. După ce va rămîne deschisă la Tokio timp de o săptămînă, expoziția va fi prezentată în alte orașe din Japonia.

Cipru într-o lună

NICOSIA 7 (Agerpres). — Potrivit unui comunicat oficial al cabinetului general al forței O.N.U. din Cipru, în perioada 27 martie — 27 aprilie au fost ucise în luptele dintre cele două comunități 21 de ciprioți, dintre care 14 ciprioți turci și 7 greci, și răniți alți 28 ciprioți, 15 turci și 13 greci. Acesta este primul comunicat-bilanț al forței O.N.U. din Cipru.

ATENA 7 (Agerpres). — Ministrul de interne al Ciprului, P. Georgadjis, care se află la Atena, a avut joi o serie de intervenții cu reprezentanții guvernului grec asupra situației din Cipru.

Potrivit relațiilor corespondentului din Atena al Agenției France Presse, care citează unele zăre grecești, călătoria lui P. Georgadjis în țara noastră a fost însoțită de o serie de demonstrații de simpatie față de țara noastră. În timpul călătoriei sale în țara noastră, ministrul de interne al Ciprului, P. Georgadjis, care se află la Atena, a avut joi o serie de intervenții cu reprezentanții guvernului grec asupra situației din Cipru.

ANKARA 7 (Agerpres). — Miercuri seara, cu prilejul închiderii dezbaterilor parla-

mentare în legătură cu situația din Cipru și relațiile dintre Turcia și Grecia, primul ministru turc, İsmet İnönü, a răspuns unor critici din partea opoziției, declarînd că problema Ciprului a fost ridicată în fața N.A.T.O. în momentul cînd ea a luat aspectul unei probleme de relații între Turcia și Grecia. Primul ministru turc a precizat că „comunitatea ciprioților turci își apără cu succes drepturile și Turcia își îndeplinește datoria în ceea ce privește găsirea unei soluții juste a problemei cipriote”.

În cuvîntarea sa, Ekrem Alican, unul din conducătorii partidului Noua Turcie, a declarat că partidul său va sprijini în întregime politica guvernamentală.

Zekai Dorman, vorbind în numele partidului național de opoziție, a criticat guvernul pentru faptul că a participat la lucrările conferinței de la Londra în legătură cu situația din Cipru.

După cum relatează corespondentul la Ankara al agenției France Presse, în cercurile politice turce se exprimă nedumerirea în legătură cu faptul că Erkin, ministrul de externe turc, care s-a înopărit de la Washington, n-a luat cuvînt în timpul dezbaterilor și că cuvîntarea finală a pronunțat-o primul ministru İnönü.

Cu prilejul Zilei eliberării Germaniei de sub jugul fascist

Popas la Leipzig

Stampe colorate într-un cafeniu diluat invitau imaginația la o incursiune în secolele trecutului. Miniaturi ai penelului, mai mult sau mai puțin celebre, au conservat imaginea unui Leipzig a cărui notă dominantă o dădea febra comercială. Într-o vreme în care o-nașionele nu aparuseră încă la capitolul visului drumului, Leipzig era împinșit cu caravanele negustorești pînă din departările așezări ale bătrînilui continent. Deși furtunile istoriei nu l-au ocolit, Leipzig și-a păstrat de-a lungul anilor faima de oraș-tîrg.

Am cunoscut Leipzigul atunci cînd porțile tirului abia fuseseră lăuate, dar preparativele pentru cel ce avea să urmeze începuseră de atunci. Marile săli de expoziție, pavilionul mare, drumurile care îl înconjurau erau împinșite pe care i-o bănuim. Dar în atmosfera mai calmă a Leipzigului, reporterul a deslușit trăsături ce i-au răsunat atenția. Încercăm să confruntăm stampele, cu imaginile prezentului. Putine puncte comune. Recunoaștem zidurile îmbătrînite ale primăriei ce datează din 1256, cloștii în stilul propriu goticului vechi, monument arhitectonic de valoare, asaltat de istoria modernă exprimată prin construcțiile din beton. Particular este meșterul, tratamentul stucurilor pe sub coloană implicate în caldarim. Insoțitorii ne-au îndrumat pașii către Universitatea în care a studiat Goethe și spre biserica în care a concertat Bach (construită încă din 1212). În centrul orașului avem să descoperim notă Rathaus, masiv, întindecant, amintind o fortăreață medievală (zidurile ei nu sînt chiar atât de vîrstnice pe cît par: doar șase decenii). Opera de o frumusețe discretă, sobră, se înscrie printre mesajele contemporaneității.

Artere de largă respirație și străduțe întortocheate, pișe pentru un muzeu al urbanisticii — peisajul Leipzigului cunoaște o împerechere de imagini de o mare varietate.

Despre oraș, despre preocupările gospodărilor lui, ne-au vorbit mai mulți tineri deputați în organele locale ale puterii de stat. Joachim Albert și Günther Hansel au înfățișat un tablou al eforturilor consacrate dezvoltării orașului. Modelul tehnic nu se împline armonios cu ceea ce reprezintă moștenirea arhitectonică lăsată de secolele ce au intrat în istorie. De aci, nenunțate probleme pentru cei

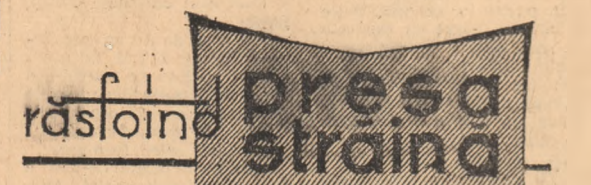
cele mai mari instituții de învățămînt superior al țării. Istoria universității din Leipzig își are începuturile la 1409. În amfiteatrele ei au pîșit multe nume celebre ale culturii și științei germane. În prezent, universitatea are nouă facultăți. Cel mai numeros detașament studentesc îl reprezintă medicina: 3500 tineri. Îi urmează cei 1500 de băieți și fete de la facultatea de matematică. În total, cursurile „la zi” sînt urmate de 11 000 studenți. Lor li se adaugă 6500 tineri (mai ales muncitori și funcționari) care sînt înscriși la cursurile fără frecvență și serale. O discuție cu cîțiva din membrii comitetului F.D.J. (Tineretul Liber German) al universității ne-a permis să cunoaștem aspecte ale activității studentești. Două sînt preocupările principale: legarea studiului de practică, de problemele vieții, ale construcției socialiste și cultivarea unei atitudini socialiste față de studiu, efortul pentru o profundă asimilare a cunoștințelor predate. I-am întîlnit pe studenți în emoția examenelor, înaintea febril cîietate de noțite înainte confruntării cu exigența profesorilor. Cadre didactice ne-au mărturisit că nivelul de pregătire al studenților se află în continuă creștere. Proivun fugă o însurire de calificative, obținind confirmarea acestei afirmații.

Note de drum

Ce au răspunderea sistematizării orașului. La Leipzig, secelele, decorații familiare al șantierelor de construcție, nu sînt o raritate. Orașul se îmbogățește cu remarcabile monumente ale prezentului: blocuri de locuințe, clădiri vaste pentru scopuri publice, instituții de cultură. Înnoirea aceasta este lesne vizibilă chiar pentru cel ce pîșește înția oară în oraș. Regiunea cu potențial industrial cunoscut (și s-a vorbit despre producția de mașini-unelte, echipament minier și mașini agricole). Leipzig are și renumele unui centru cultural. Universitatea „Karl Marx” este una din cele mai vechi din Republica Democrată Germană, iar alături de Universitatea „Humboldt” din Berlin și Universitatea tehnică din Dresda se află printre

ce au răspunderea sistematizării orașului. La Leipzig, secelele, decorații familiare al șantierelor de construcție, nu sînt o raritate. Orașul se îmbogățește cu remarcabile monumente ale prezentului: blocuri de locuințe, clădiri vaste pentru scopuri publice, instituții de cultură. Înnoirea aceasta este lesne vizibilă chiar pentru cel ce pîșește înția oară în oraș. Regiunea cu potențial industrial cunoscut (și s-a vorbit despre producția de mașini-unelte, echipament minier și mașini agricole). Leipzig are și renumele unui centru cultural. Universitatea „Karl Marx” este una din cele mai vechi din Republica Democrată Germană, iar alături de Universitatea „Humboldt” din Berlin și Universitatea tehnică din Dresda se află printre

M. RAMURA

„Cine l-a ucis pe Kennedy?”

LONDRA 7 (Agerpres). — Agenția Reuter anunță că vineri urmează să fie pusă în vizinare în opt țări din Europa occidentală cartea scriitorului american Thomas Buchanan „Cine l-a ucis pe Kennedy?”. Părerile autorului în această problemă au devenit cunoscute prin ampinle extrase publicate de săptămînalul parizian „L'Express” și redate de numeroase organe de presă din întreaga lume. În cartea sa, Buchanan afirmă că crima din Dallas este urmarea unui complot pus la cale de cercuri de dreapta din Statele Unite, presupus asasin Harvey Lee Oswald și Jack Ruby care l-a împușcat pe acesta, fiind nu mai complici minori ai unui grup alcătuit din cel puțin șapte persoane. Autorul cărții sugerează că adevărații instigații ai asasinatului sînt marile capitaliști din statul Texas care au considerat că interesele lor sînt primejduite de politica liberală a lui Kennedy.

În sîmbul apariției cărții, Thomas Buchanan a ținut joi o conferință de presă la Londra în cursul căreia a răspuns la diferite întrebări ale ziariștilor.

Presă engleză și a început să comenteze cartea „Cine l-a ucis pe Kennedy?”. După cum scrie ziarul „Daily Mail”, faptele de nețăgăduit par să stabilească că acest asasinat care a zguduit lumea poate să nu fi fost opera unei singure persoane dezechilibrată. Ziarul „Daily Telegraph” afirmă: „Chiar dacă s-ar putea să nu fie de acord cu părerile d-lui Buchanan, trebuie dat un răspuns întrebărilor pe care le pune”.

„La Tribune des Nations” despre dictatorul haïtian

PARIS 7 (Agerpres). — Cotidianul francez „La Tribune des Nations” publică un comentariu al corespondentului său în Haïti în legătură cu recenta arogare de către dictatorul Duvalier a funcției de președinte pe viață. „Duvalier care a smuls pentru a doua oară mandatul prezidențial, și-a arogat puterea pe viață, în timp ce în trecut durată medie a unui regim în această țară era de numai doi ani și jumătate. Aceasta măsură permite citorva clanuri politice să se îmbogățească într-o singură generație. În prezent numai echipa lui Duvalier își însușește cele 10 milioane de dolari care dispar în fiecare an din visteria statului, și care reprezintă o sumă

mă egală cu cea a bugetelor pentru sănătate, agricultură și educație publică luate la un loc”.

Duvalier, arată în continuare corespondentul, este la putere din anul 1957, iar singura sa realizare este denumirea dată orașului care îi poartă numele. Deși el a prezentat la început un program de reforme, acest program a fost foarte repede abandonat. Duvalier, conchide corespondentul, a continuat metodele și politica în detrimentul populației, a guvernelor dictatoriale care s-au succedat în această țară. „În țară există în prezent 4 000 000 de țărani analfabeți, iar aproximativ 70 la sută din populație este subalimentată”.

Situația din Laos

VIENTIANE 7 (Agerpres). — Prințul Savanna Fomma, primul ministru al Laosului, a adresat la 6 mai prințului Suvanavong, președintele partidului Neo Lao Haksat și vice-premier în guvernul laotian, o telegramă în care îl face cunoscut că nu se poate duce la Khang Khai înainte de săptămîna viitoare și îi cere să răspundă totuși la propunerile pe care i le-a făcut cu prilejul vizitei din 4 mai. Se știe că printre propunerile de atunci figura invitația adresată miștrilor din partea partidului

Neo Lao Haksat să se reîntoarcă la Vientiane pentru a-și relua activitatea la ministerele lor, primul ministru angajîndu-se să le garanteze securitatea.

Toți la 6 mai, partidul Neo Lao Haksat a răspuns că „poziția sa este fermă și clară: nu admite nici un fel de remaniere ministerială și cere organizarea în cel mai scurt timp a unei întîlniri a șefilor celor trei grupuri politice, semnatarii acordurilor de la Geneva și din Valca Uciorelor”.

DE TOATE

Proiectele lui Salvador Dali

Pictorul suprarealist Salvador Dali a declarat că va realiza „vizul tuturor piciorilor”, pictînd un tablou care va da iluzia totală a celei de-a treia dimensiuni. Aceasta declarație a fost făcută în cadrul unei conferințe de presă ținută pe transatlanticul „United States” în drum din New York spre Le Havre, „Datorită unor structuri microscopice și încorporării de

cupe geometrice, a spus Dali, tabloul meu, transpus în ecuație de un matematician american, va reda cea de-a treia dimensiune în mii de lentile parabolice”. Tabloul va reprezenta pe soția lui Dali, Gala, înconjurată de un roi de albine, privind printre-o fereastră. Publicul va avea impresia că va putea trece cu mîna prin fereastră și apuca albinele

Cauzele deceselor...

Organizația mondială a sănătății a dat publicității un raport în care se spune că bolile cardiace sînt principala cauză a deceselor în țările dezvoltate, iar în țările în curs de dezvoltare bolile infecțioase. Pînă la vîrsta de 45 de ani principala cauză a deceselor în întreaga lume o constituie accidentele.

și 12 țări în curs de dezvoltare. Cancerul ocupă al doilea loc între cauzele deceselor în țările dezvoltate. În total, bolile cardiace, cancerul, accidentele și bolile aparatului respirator sînt cauza a 70 la sută din decese. O excepție o formează Japonia, unde principalele trei cauze ale deceselor, între 15 și 45 de ani, sînt tuberculoza, bolile infecțioase și accidentele.

Dispare breșla pescuitorilor de perle

În Golful Persic nu vor mai fi în cușină pescuitorii de perle. Călătorii europeni care s-au înopărit recent în Bahrein relatează că de cîteva săptămîni, de cînd a început pregătirea sezonului pescuitorilor perlelor, patronii celor aproape 300 de bărci specializate în această meserie tradițională caută în zadar confundători. An de an se împușcă numărul acestora care acceptă să facă această muncă grea și periculoasă. Urmășii vechilor confundători, tinerii din Bahrein, Qatar, din emiratele de pe coasta Omanului se angajează ca muncitori la exploatarea petrolului aparținînd societăților nord-americane sau engleze. Nici aici câștigul lor nu este îndestulător. Dar cel puțin sînt fericiți de pericolul de a fi devorați de rechin.

În urmă cu o sută de ani principala ocupație a locuitorilor insulei Bahrein era pescuitul scoicilor cu perle. Peste jumătate din populație trăia din diferite meserii avînd legatură cu această bogăție. În fiecare an, în iulie și august, 4 000 pînă la 5 000 de bărci se îndreptau spre bancurile de scoici răspîndite în dreptul coastei din Bahrein și Oman. În fiecare ambarcațiune se găseau între 6 și 10 confundători. Ei erau secundati de către un ajutor avînd sarcina să manevreze frînghea care aducea repede la suprafață pe confundător în caz de primejdie sau la capatul curei două-trei minute de staț sub apă.

Un rol cu totul deosebit avea emulul din Bahrein. Acesta, în tot timpul sezonului de pescuit circula cu iahtul lui de-a lungul flotei bărcilor pentru a-și lua „partea lui” din munca confundătorilor. O lovitură de tun trăsă la ordinul emulului reprezenta semnalul de înapoiere a bărcilor la mal atunci

cînd schimbarea direcției vîntului făcea periculoasă rămînera în largul mării. Și căzînd emulul din Bahrein își începea cu regularitate „partea lui” de cea deașta însă din exploatarea petrolului.

„Epoca de aur” a pescuitorilor de perle din Bahrein a durat pînă în jurul anului 1930. De două ori pe an în această insulă veneau să se aprovizioneze cu perle cumpărătorii din Paris, Londra, New York. Valoarea tranzacțiilor încheiate se ridica între 8 pînă la 15 milioane de lire sterline. Și totuși această afacere atît de fructuoasă este acum pe cale de dispariție. Faptul s-ar datoră mai multor cauze. Criza economică din 1929-1933 a făcut ca numeroase coliere de perle extrem de scumpe să fie vindute la prețuri reduse astfel încît, marșii comercianți din Amsterdam, Londra, Hamburg, Paris nu mai cumpărau în Bahrein decât perle excepționale și la prețuri ridicole de scumpe. Pe piața mondială au apărut apoi perlele de cultură japoneze. Vinzarea acestor perle rezultate din scoici crescute cu grijă în diferite lacuri din Japonia sprosteste neîncredința. Deși legislațiile interzic cu severitate importul acestor perle în emiratele Golfului Persic ele sînt aduse prin contrabandă în buzunarele marinarilor sau ale aviatorilor astfel încît s-a stabilit un „curs” mediu între „veritabilele” produse de scoicile din Golful Persic și „artificialele” furnizate într-un număr tot mai mare de scoicile japoneze.

Oamenii care trăiau alături de pescuitorii perlelor s-au îndreptat spre alte meserii. În Bahrein a mai rămas numai un pumn de confundători. Ei aduc la suprafață numai scoici frumose care interesează pe colecționari sau diferite muzee.

I. R.

pe scurt • pe scurt

MOSCOVA. — La 7 mai, Ahmed Ben Bella, președintele Republicii Algeriene Democratice și Populare, a părăsit Moscova, înaintîndu-se spre Solina. A aerodromul Vnukovo el a fost condus de Leonid Brejnev, președintele Prezidiului Sovietului Suprem al U.R.S.S., și de alți conducători sovietici. Leonid Brejnev și Ben Bella au rămas în cuvîntări.

SOHIA. — După cum transmite B.T.A., la invitația Prezidiului Adunării Populare și a Consiliului de Miniștri al R. P. Bulgaria, joi a sosit la Sofia, într-o vizită oficială, Ahmed Ben Bella, președintele Republicii Algeriene Democratice și Populare, secretar general al partidului Frontul de Eliberare Națională a Algeriei, însoțit de A. Bouffika, ministrul afacerilor externe. Nekache Mohamed Seghir, ministru pentru problemele sociale, și de alți oameni de stat din Algeria.

RIO DE JANEIRO. — Într-un editorial consacrat situației din Brazilia, ziarul „Diario Carioca”, subliniază că în țară continuă a creștea, anularea mandatelor de deputați, trustrarea unor persoane de dreptul politic.

Referindu-se la întocmirea unor noi liste de deputați, cartea arată că li se retrăgea mandatul, cotidianul scrie: „Este de ajuns ca oameni politici și militari să nu li aplaudă evenimentele care au avut loc în Brazilia, pentru ca numele lor să fie înscrise pe liste speciale”.

Sînt operate arăstări și sînt persecutate persoane care au colaborat într-o formă sau alta cu fostul guvern, anunță ziarul. La Sao Paulo, de pildă, au fost arestate 14 persoane. La Ministerul Afacerilor

Externe a fost creată o comisie specială de anchetă care are drept sarcină să facă epurări în rândul funcționarilor acestui ministru.

BUENOS AIRES. — 200 000 de invadători și profesori din provincia Buenos Aires au de clarat miercuri o grevă de 48 de ore, cerînd majora reu salariilor.

MARSILIA. — Actorul Alain Delon a suferit un accident în timpul turării unei secvențe a filmului „Nespusul” în regia lui Alain Cavalier. Într-o scenă a filmului, escaladînd un abrupt al masivului Marsilia-Veyre, el a alunecat pe o piatră și s-a totogit de mai multe ori, oprindu-se pînă la urma de o stîncă. Delon a fost transportat de urgență la spital; se pare că are un picior fracturat.

TOKIO. — Un puternic cutremur de pămînt s-a nregistrat joi în partea de nord a insulei japonese Honshu în orașele Akita, Sakata și în alte localități din regiunea Tohoku intensitatea cutremurului a atins punctul grade, după scara japoneză de șapte grade. Locuitorii orașelor și-au părăsit locuințele, circulația feroviară s-a întrerupt. Populația orașului Nygata de pe litoralul Mării Japoniei a fost prevenită asupra posibilității unor scutundări de terenuri.

NEW YORK. — Un elicopter militar american, vînd șase oameni la bord s-a prăbușit miercuri în mare, în apropierea aerodromului din Forrestal, pe coasta Virginiei. Membrii echipajului au putut fi salvați cu o barcă ce se afla în apropierea locului unde s-a prăbușit elicopterul.

VARȘOVIA. — Cu ocazia apropiatei aniversări a 600 de ani de la înființarea Universității Jagellon din Cracovia, în acest oraș a avut loc o sesiune științifică internațională consacrată istoriei universității cracoviene.

Tot la Cracovia a fost inaugurat zilele trecute Muzeul Universității Jagellone.

La festivitățile care vor avea loc cu aceiași prilej, va participa o delegație universitară, condusă de prof. Ion Creangă, rectorul Universității „Al. I. Cuza”, din Iași. Din delegație mai fac parte academicienii Andrei Oțetea și Ștefan Peterfi, și conf. Ion Chijimia de la Universitatea București.

NEW YORK. — După cum relatează agenția France Presse caribolului cuban „Las Villas” care a sosit luni noaptea în portul francez Marsilia a pîșit portul avînd la bord o încărcătură de 2 000 tone de produse chimice și 300 de camioane „Berliet” pe care Cuba le-a importat din Franța.

pe scurt • pe scurt